

7 Експерти фінансового ринку та юристи неоднозначно оцінюють рішення НБУ про обмеження на зняття депозитів

8 Коли за кількасот кілометрів від міста триває війна, є потреба подбати про заходи безпеки. Зокрема про стан бомбосховищ

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

СЕРЕДА, 29 ЖОВТНЯ 2014 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№200 (5329)

ЦИТАТА ДНЯ

ОЛЕКСАНДР ШЛАПАК:

«Сьогодні ми
почуваємося
досить упевнено.
Держава
залишається
в стабільному
фінансовому
становищі».

Міністр фінансів про результати роботи чинного уряду, зокрема щодо збалансованості бюджетних показників

Судова реформа зрушує з місця

ОФІЦІЙНО. Президент Петро Порошенко підписав указ, яким затвердив положення про Раду з питань судової реформи та її персональний склад. Проведення судової реформи глава держави визначив одним із першочергових завдань, наголосивши на важливості створення судової системи, яка відповідатиме європейським стандартам та матиме беззаперечну довіру громадян. Проведення цієї реформи також є одним із зобов'язань України в рамках Угоди про асоціацію з ЄС.

Рада визначається як консультативно-дорадчий орган при Президентові, повідомляє прес-служба глави держави. Серед її основних завдань — підготовка та подання главі держави пропозицій щодо стратегії реформування судостою та судочинства, інших суміжних правових інститутів, розробка планів дій щодо впровадження цієї стратегії, а також сприяння налагодженню ефективного механізму взаємодії державних органів, інститутів громадянського суспільства та міжнародних організацій з питань підготовки і реалізації стратегії реформування цієї сфери.

ЦИФРА ДНЯ

153 000 тонн

становив обсяг експорту м'яса і м'ясопродуктів за 9 місяців року, що на 22,4% більше, ніж за аналогічний період торік

Ордена Леніна імені Петлюри?

ДАВНО ПОРА. Оглядач «УК» розмірковує, чи потрібна радянська атрибутика модернізованій українській армії

Загрозливий банкопад

ПЕРСПЕКТИВА. Страхувальник депозитів намагатиметься повернути максимальні суми збитків, завданих системі винними у банкрутствах фінустанов, за допомогою розслідувань і судів

Галина ІЩЕНКО,
«Урядовий кур'єр»

А також намагатиметься якомога швидше і дорожче продавати на торгах активи, які залишилися у фінустанов після

визнання їх неплатоспроможними, і шукатиме інвесторів для банків, у які введено тимчасові адміністрації. Про таке завдання Фонду гарантування вкладів фізосіб розповів під час прес-клубу його директор-роз-

порядник Костянтин Ворушилін.

За його словами, фонд не був розрахований на таке масове падіння банків і кризу банківської системи. Йому забракло грошей для повернення всім

вкладникам банків, що збанкрутували, гарантованої суми 200 тисяч гривень. Тож страхувальникові депозитів нещодавно довелося піти на складну процедуру фінансового наповнення. «Основне джерело фі-

нансування фонду — це відрахування банків залежно від кількості вкладів. На жаль, їх не вистачає, тому фонд взяв гроші в кредит у Нацбанку під ставку 12,5%», — пояснив він.

КУРСИ ВАЛЮТ/БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ

встановлені Національним банком України з 28 жовтня 2014 року

USD 1295.0945 за 100 доларів США

EUR 1642.0503 за 100 євро

RUB 3.0873 за 10 рублів

/ AU 159069.98

AG 2224.97 за 10 трійських унцій

PT 162922.89

PD 101923.94

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Звернення Президента з нагоди 70-ї річниці визволення України від фашистських загарбників

Дорогі співвітчизники!

Рівно 70 років тому наші діди й прадіди звільнили Україну від фашистських загарбників.

Ще в березні 1939 року, коли до початку Другої світової війни залишалося півроку, наша країна однією з перших відчувала подих кривавої трагедії. Героїчні захисники Карпатської України вступили в нерівний бій з окупаційними військами. І відтоді протягом шести довгих та неймовірно важких років Україна була ареною спочатку ігрищ двох тоталітарних режимів, а згодом — особливо запеклих та масштабних бойових дій.

Саме тут, на нашій землі, значною мірою визначалася подальша доля світу. У розпал глобального протистояння на території України воюючі сторони провели майже половину всіх стратегічних оборонних і наступальних операцій. Тут було розгромлено понад 60 від-

сотків сухопутних сил Вермахту. Понад 9 мільйонів вихідців з України стали на бій з ворогом у складі Червоної армії. Ще мільйони українців воювали з нацистами та їхніми союзниками у складі УПА, у лавах радянських партизанських з'єднань, у рядах Війська Польського, американської, австралійської, британської, канадської армій, загонів французького, югославського та словацького опору.

Внесок українців у справу визволення народів Європи від нацизму та спільну перемогу у Другій світовій війні — беззаперечний. Навіть не будучи незалежною державою, Україна де-факто виявилася важливим учасником Антигітлерівської коаліції і заслужено стала країною-співзасновницею ООН.

За перемогу над фашизмом наш народ заплатив неймовірно високу ціну — мільйони загиблих, поране-

Визволення нашої країни триває й у 2014 році

них і ненароджених. За різними оцінками, від 8 до 9 мільйонів наших земляків полягли на полях боїв, загинули в окупації, у концтаборах, гетто, в'язницях та на

каторжних роботах на чужині. Десятки тисяч українських міст і сіл було перетворено на руїни, чверть мешканців залишилися без даху над головою.

Кордони України були непорушними 70 років, поки до нас знову не повернулася війна. Цього разу вона прийшла не із заходу, а зі сходу.

Уперше за 70 років ми знову стали на захист України, її свободи та територіальної цілісності.

Дорогі ветерани!

Я вклоняюся світлій пам'яті ваших полеглих побратимів, усіх співвітчизників, які не пережили ту велику війну.

Я висловлюю кожному з вас сердечну синівську вдячність за мужність у боях і важку працю у повоєнні часи, за стійкість та самопожертву.

Переконали, що ваші сила духу та непохитна віра у торжество добра над злом завжди надихатимуть нові й нові покоління українців на захист рідної землі та розбудову отчого дому.

Будьте певні: з вами завжди буде любов, пошана

та турбота всього Українського народу.

Міцного вам здоров'я та щастя на довгі роки.

Дорогі учасники АТО!

Ви онуки, правнуки та праправнуки тих, хто боровся за нашу країну 70 років тому.

Ви гідні нащадки своїх відважних пращурів.

Вся Україна низько вклоняється вам за щоденний подвиг, за мужність та героїзм, з якими ви захищаєте Україну від бойовиків та інтервентів.

Я твердо вірю в нашу перемогу у Вітчизняній війні 2014 року, в те, що мій політико-дипломатичний план спрацює і принесе мир на Донбас і всій Україні.

Народ, який пам'ятає звитяги своїх предків, — незборимий.

Кожен, хто у минулому захищав рідну землю, кожен, хто боронить її нині, має бути вшанований суспільством.

Слава Україні!

Петро ПОРОШЕНКО

Голосування визначило напрям реформ

Відділ новин
«Урядового кур'єра»

ВИСНОВКИ. Зустріч із делегацією Європейського парламенту зі спостереження за парламентськими виборами в Україні провів Президент Петро Порошенко. Розмова відбулася по гарячих слідах голосування на виборчих дільницях. Голова делегації Андрей Пленкович привітав главу держави з успішним та демократичним проведенням виборів, які відповідають європейським стандартам.

Місія спостереження Європейського парламенту зазначила, що вибори загалом були вільними та справедливими й відбулися відповідно до українського законодавства та міжнародних стандартів. «Ми відвідали багато виборчих дільниць і маємо оптимістичний висновок щодо організації та проведення цих виборів», — наголосив Андрей Пленкович.

Голова делегації ЄП також звернув увагу на те, що головними темами під час виборів у всіх регіонах України були європейська інтеграція та встановлення миру. «Ці дві теми нині головні в Україні, й саме вони формують напрям реформ, яких потребує ваша країна найближчими місяцями», — підкреслив Андрей Пленкович.

Зі свого боку Петро Порошенко подякував делегації Європарламенту за роботу на позачергових виборах до Верховної Ради. Глава держави зазначив, що пишається українським народом, який поставився до виборів дуже відповідально: «Пишаюся тим, що в дуже складний час українці підтримали європейський курс Президента». Він також висловив сподівання, що новий уряд, який буде сформовано за підсумками виборів, прискорить проведення реформ.

У зв'язку із цим Петро Порошенко звернувся до депутатів Європейського парламенту з проханням пришвидшити ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом у своїх країнах, повідомляє прес-служба Президента.

Того самого дня делегацію Європейського парламенту, яка перебуває в Україні для спостереження за достроковими парламентськими виборами, прийняв і Прем'єр-міністр Арсеній Яценюк. Він висловив вдячність за внесок міжнародних спостерігачів у забезпечення демократичного та прозорого перебігу виборів. Як повідомляє департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату Кабміну, Арсеній Яценюк зауважив, що після встановлення результатів виборів основним завданням є швидке формування міцної проєвропейської більшості у Верховній Раді, яка підтримає урядові реформи, спрямовані на виконання Угоди про асоціацію з Європейським Союзом.

Представники Європарламенту відзначили готовність і надалі надавати активну політичну підтримку інтеграції України з Європейським Союзом. У цьому контексті Арсеній Яценюк підтвердив важливість залучення експертів Європейської комісії до роботи українських міністерств і відомств з виконання Угоди про асоціацію з ЄС.

ФОТОФАКТ

Президент Петро Порошенко поклав квіти до могили Невідомого солдата у Києві у зв'язку з 70-ю річницею з дня визволення України від фашистських загарбників. Глава держави разом з учасниками церемонії вшанував пам'ять загиблих хвилиною мовчання. Воїни роти Почесної варти пройшли уро-

чистим маршем та відсалютували залпами з особистої зброї, повідомляє прес-служба Президента.

У церемонії взяли участь Прем'єр-міністр Арсеній Яценюк, Голова Верховної Ради Олександр Турчинов, ветерани, члени уряду, народні депутати.

Міліція забезпечила спокій на дільницях

Відділ новин
«Урядового кур'єра»

ПРАВОПОРЯДОК. Підрозділи МВС упоралися з охороною громадського порядку під час виборів. Остаточо ж оцінити роботу правоохоронців можна буде лише після оголошення остаточних результатів виборів. Про це повідомив заступник міністра внутрішніх справ Сергій Яровий. Під час підготовки та проведення виборів МВС визначило кілька етапів: організація і підготовка охорони громадського порядку, супровід виборчої до-

кументації до окружних виборчих комісій і до Центральної виборчої комісії.

МВС взаємодіяло з СБУ й Генеральною прокуратурою. Його представники працювали і в ЦВК. Ситуація ускладнилася тим, що велика кількість особового складу в числі звєдених загонів і патрульні підрозділи міліції особливого призначення були і залишаються задіяними в зоні АТО. Проте до виборів було залучено понад 84 тисячі працівників усіх підрозділів і структур.

Безпосередньо під час виборів обстановка була напру-

женою. Це пов'язано з великим напливом інформації, яку потрібно було перевіряти. Та правоохоронці були готові до такого режиму: працювали слідчо-оперативні групи, групи швидкого реагування, тож міліція забезпечила реагування на всі виклики.

Правоохоронці зафіксували «майже весь комплект, пов'язаний з порушеннями виборчого законодавства», — цитує прес-служба МВС слова фахівця. Було дуже багато інформації про замінування у кількох регіонах держави: Києві, Миколаївській, Одеській,

Харківській областях. Усі виклики необхідно було перевіряти, тож відповідні служби залучали на перевірку.

Нині міліція працює над забезпеченням супроводу і безпеки виборчої документації. До цього процесу залучено понад 19 тисяч співробітників. Вони охороняють виборчу документацію та супроводжують її до окружних виборчих комісій. Крім того, понад 800 працівників міліції залучено до охорони окружних виборчих комісій, ще 19 тисяч правоохоронців забезпечують охорону виборчих дільниць.

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Перспективу вибудує досвід західних сусідів

ПІДТРИМКА. Світові лідери покладають особливі надії на проєвропейські та реформаторські сили у новій Верховній Раді

Відділ новин
«Урядового кур'єра»

Наступного дня після проведення позачергових виборів народних депутатів Президент Петро Порошенко провів низку телефонних розмов. Одним із перших дії глави Української держави, завдяки яким вдалося забезпечити демократичність виборів до Верховної Ради, високо оцінив віце-президент США Джозеф Байден. Він наголосив, що рішення провести вибори у такий непростий для країни час викликає захват, і додав, що Україна потребує реформ, основна робота ще попереду.

Петро Порошенко подякував США та особисто Джозефу Байдену за підтримку України. У цьому контексті відзначив важливість заяви Президента США Барака Обами щодо успішного проведення парламентських виборів в Україні. Він також повідомив, що подальші зусилля зосередити на мирному процесі та сприянні реформам.

Сторони обговорили візит віце-президента США до України, запланований на другу половину листопада, висловили сподівання щодо продуктивного діалогу для

мирного процесу на Донбасі, сприяння реформам в Україні, економічної допомоги та співпраці України з МВФ.

Вишеградська четвірка засвідчує повагу

Президент Словаччини Андрей Кіска у телефонному режимі також привітав главу Української держави із проведенням демократичних та належно організованих виборів. Він відзначив важливість перемоги проєвропейських і реформаторських сил і пообіцяв поділитися досвідом імплементації реформ.

Петро Порошенко подякував словацькому колезі за теплі слова та високо оцінив підтримку Словаччини як важливого сусіда України, члена Європейського Союзу: «Українці вкотре пройшли дуже важливий тест на демократичність і під час Революції гідності, і під час парламентських виборів».

Окрему подяку глава держави висловив Словаччині за ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною та ЄС і за підписання відповідного законодавчого акта. А ще Україна дякує

Словаччині за надання допомоги для потреб ЗСУ, Дитячого центру нейрорігії, за надання гуманітарної допомоги і за лікування понад 60 українців, постраждалих на Майдані та під час бойових дій на Донбасі.

Як повідомляє прес-служба Президента, Андрей Кіска запросив Петра Порошенка взяти участь у заходах з нагоди відзначення 25-ї річниці оксамитової революції та демократичних змін у Центральній Європі. Зокрема, у зустрічі в Братиславі президентів країн Вишеградської четвірки (Польща, Словаччина, Угорщина, Чеська Республіка) та Німеччини 16 листопада цього року. В такій спосіб Словаччина як головуюча у Вишеградській четвірці прагне засвідчити підтримку України та її європейського майбутнього цими центрально-європейськими країнами.

Обмін візитами

А під час переговорів із Президентом Польщі Броніславом Коморовським Петро Порошенко також приймав вітання за проведення вільних і відкритих

виборів, які, попри надскладні умови, підтвердили відданість України демократичним стандартам. На думку Броніслава Коморовського, результати цих виборів відкривають перед Україною перспективу глибоких реформ, які Польща готова всіляко підтримувати. Петро Порошенко подякував польському колезі за високу оцінку: «Я радий, що висновки міжнародної спільноти підтвердили демократичний вибір українського народу». І висловив переконання, що нова парламентська більшість та безпечить реформи та європейську інтеграцію України.

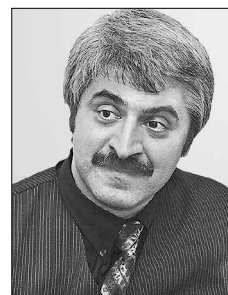
Броніслав Коморовський запросив Петра Порошенка відвідати Польщу до кінця цього року. Президент подякував та висловив сподівання, що парламент Республіки Польща незабаром ратифікує Угоду про асоціацію між Україною та ЄС.

Він також запросив главу Польщі прибути до України з державним візитом. Сторони погодили проведення консультаційного комітету на рівні заступників глав адміністрацій задля активізації двосторонніх відносин на найвищому рівні.

ПРОШУ СЛОВА!

Кому потрібне «прекрасное далёко»?

Іван ШЕВЧУК,
«Урядовий кур'єр»

Яка вона зручна, ця оповідь про Мойсея і те, як він 40 років водив євреїв пустелею. Здавалося б, вона мала набити оскомину ще на початку 1990-х, коли, танцюючи від неї, доходили до висновку, що й пересічним українцям до своєї землі обітованої як до неба рачки — і на це треба зголошуватися, бо без варіантів.

Аж ось знову схожі сентенції. «І так, ті, кому 40 і більше, мають зрозуміти, що насолодитися результатами реформ вони навряд чи зможуть. Просто не встигнуть». Це я прочитав на сторінці у «Фейсбуці» активістки одеського Євромайдану, а поза тим — радника одеського губернатора Зої Казанжі. А ще там — про затягнуті паски та «економити, економити і ще раз економити».

І спантелило мене у цій відозві навіть не те, що, за прогнозом пані Зої, мені у цьому житті вже нічого не «світить», бо маю «сорок і більше». Просто я певен, що реформи, які нічим не потішать моє покоління, нічого доброго не дадуть ані моїм дітям, ані онукам. У сучасних умовах ті перетворення, які спрацьовують, дають ефект уже за кілька найближчих років. Або не дають ніколи. Згадаймо нашу ганебну приватизацію та її «надію, народжену власністю». Якщо Україна колись процвітатиме, то навряд чи хтось наважиться виводити цей добробут саме з колись проведених реформ, які загалом виявились аналогом килимового бомбардування наших промислових об'єктів. Картина, яку можна спостерігати в Одесі на багатокілометровому відтинку від Пересипу і аж до Поскоту, й справді схожа на повоєнні пейзажі.

Чи може, хтось всерйоз сподівається, що отримані тоді папірці-сертифікати прислужаться добробуту онуків?

Інша річ, коли реформи справді працюють.

Економічним дивом назвали реформи Людвіга Ерхарда. Вже у перші півроку вони дали змогу збільшити промислове виробництво у повоєнній Німеччині, у західній її частині, відразу на 60%. Років за 10—15 ФРН не лише мала найпотужнішу в Європі економіку, а й втілила запропоноване Ерхардом гасло «Добробут для всіх».

Залізна леді Великої Британії Маргарет Тетчер була бігуном на довгу дистанцію. Казала, що 4 роки (перша каденція її прем'єрства) — замалий строк для перелаштування економіки — треба принаймні 8—10 років. Але ж не 40 — це ж дожити можна!

Так-от, за 10 років «тетчеризму» (між 1970-ми та 1980-ми) доходи населення зросли ледь не чверть, зменшились інфляція та безробіття.

Польща розпочала посткомуністичну історію приблизно на тих самих стартових позиціях, що й Україна. Втім, подальші шляхи кардинально розійшлися.

Польська шокова терапія за планом Лешека Бальцеровича дала змогу припинити падіння промислового виробництва вже 1992-го. Ми ж упевнено і незмінно падали аж до 2000-го — причому інтенсивніше, ніж будь-яка із пострадянських країн. І нині відстаємо від західної сусідки за показником ВВП у 2 з половиною рази.

Чому Польщі не були потрібні ті «40 років у пустелі» — вистачило 2—3?

Не хочу зараз аналізувати особливості кожної зі згаданих реформ і придатність їхніх рецептів конкретно до нашої ситуації. Адже всі вони були пов'язані з лібералізацією економіки — а наскільки потворною виявилася спроба лібералізації по-українськи, ми вже бачили на прикладі приватизації 1990-х. І це радше проблема пострадянської України, ніж лібералізації як такої.

В успішних реформ можна зауважити одну спільну рису: вони починали давати ефект якщо не відразу, то за короткий відтинок часу. Водночас не можу згадати, щоб якісь економічні новації, пов'язані з кількадесятирічним пустельним животінням нації, потім раптом обернулися чимось добрим для прийдешніх поколінь.

Тож коли ефект від реформ призначають на невизначене «прекрасное далёко», то це має означати, що за ними стоять або невігласи, не здатні запустити навіть механізм наздоганяльної модернізації, коли й велосипед винаходити не треба, або ж негідники, що балачками про реформи лише маскують своє бажання законсервувати вже наявний стан речей, за якого їм гарантовано відводиться роль господарів життя.

Із цього зовсім не випливає, що ті, хто обіцяє негайне піднесення, — якраз і є справжніми патріотами та професіоналами. Обрали нову Верховну Раду, і ми вже бачимо чимало пропозицій «покращення вже сьогодні» у різних варіантах. Платівку про пустелю переможці вмикатимуть трішки згодом. Традиція пустопорожніх обіцянок також є чи не найстійкішою у нашій політиці.

Діо речі, найкарколомніші зрушення і найстрімкіші досягнення демонстрували якраз не демократичні режими. За першу п'ятирічку, яку в СРСР здолали за 4 роки (1928—1932), ВВП країни подвоївся, вона з аграрної перетворилася на індустріальну. Нацистська Німеччина подвоїла свій ВВП за 6 років (з 1933 до 1939). Нині комуністичний Китай демонструє зростання ВВП до 15% на рік, уже десятиріччями не знижуючи цього показника менш ніж до 7%. Такими темпами не може похизуватися жодна із розвинених країн Заходу.

Не агітую за тоталітаризм та автократію, які справді мають потужніший мобілізаційний потенціал, ніж демократичні режими, — якою ціною, ми більш-менш обізнані. Радше зауважую загроз, що розчарований десятиріччями українського шахрай-лібералізму наш народ може з відчаю і собі забажати сильної та вправної руки. І не кажіть, що претендентів на цю роль у нас немає.

США зацікавлені у нашому стабільному розвитку

Відділ новин
«Урядового кур'єра»

ОЦІНКА. Президент США Барак Обама привітав український народ з успішним проведенням парламентських виборів і закликав Росію гарантувати, що терористи на Донбасі дозволять українцям проголосувати 7 грудня на місцевих виборах, адже будь-які інші вибори США не визнають.

«Від імені американського народу вітаю народ України з проведенням успішних парламентських виборів 26 жовтня. Незважаючи на складну ситуацію з безпекою в окремих регіонах, мільйони українців в усій країні вийшли, щоб віддати свої голоси у впорядкованій і мирній обстановці. Висловлюю вдячність уряду України за проведення кампанії й за сам день виборів, які міжнародні організації моніторингу оцінили як такі, що фактично повністю відповідають міжнародним стандартам», — йдеться у заяві Президента США.

Окрім цього, він наголосив, що Росія, яка окупувала Крим, і проросійські бойовики на сході не дали змоги багатьом громадянам України реалізувати своє демократичне право на участь у виборах. Тож Барак Обама закликав Росію гарантувати, щоб її уповноважені у

За океаном підтримують суверенітет і територіальну цілісність України

східній Україні дозволили виборцям у частинах Донецької та Луганської областей обрати своїх представників на законних місцевих виборах 7 грудня відповідно до угоди, яку представники Росії та сепаратистів підписали у Мінську 5 вересня. «Сполучені Штати не визнають жодних виборів у сепаратистських районах, що не відповідають законодавству України і не відбудуться за погодженням і під керівництвом

українського уряду», — цитує текст заяви УНІАН.

Парламентські вибори в нашій країні він назвав ще одним важливим етапом демократичного розвитку України. «Ми з нетерпінням чекаємо скликання нового парламенту і швидкого формування сильного інклюзивного уряду. Сполучені Штати готові підтримати вибір українського народу і нового уряду України, оскільки це реалізує реформи, необ-

хідні для подальшого демократичного розвитку, зміцнення верховенства права і сприятиме економічній стабільності і зростанню в Україні», — наголосив Президент США.

Він запевнив, що Сполучені Штати підтримують суверенітет і територіальну цілісність України, оскільки «вони працюють на мирне врегулювання конфлікту на сході й повернення Криму».

Фото з сайту theobamadiary.com

ПОДІЇ ТА КОМЕНТАРІ

ДОКУМЕНТИ

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про зміни у складі Ради національної безпеки і оборони України

Відповідно до частини четвертої статті 107 Конституції України **ПОСТАНОВЛЯЮ:**

1. На часткову зміну статті 1 Указу Президента України від 16 червня 2014 року № 528 «Про склад Ради національної безпеки і оборони України» (зі змінами, внесеними Указами від 23 червня 2014 року № 549, від 5 липня 2014 року № 571, від 18 серпня 2014 року № 654 та від 9 жовтня 2014 року № 763) ввести до персонального складу Ради національної безпеки і оборони України ПОЛТОРАКА Степана Тимофійовича — Міністра оборони України, вивівши зі складу цієї Ради В.Гелетея.

2. Цей Указ набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України П. ПОРОШЕНКО

м. Київ
27 жовтня 2014 року
№ 827/2014

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про внесення зміни до пункту 7 Положення про порядок підготовки документів щодо передачі державної таємниці іноземній державі чи міжнародній організації

1. Внести до пункту 7 Положення про порядок підготовки документів щодо передачі державної таємниці іноземній державі чи міжнародній організації, затвердженого Указом Президента України від 14 грудня 2004 року № 1483 «Про деякі питання передачі державної таємниці іноземній державі чи міжнародній організації», зміну, виклавши абзац п'ятнадцятий у такій редакції:

«У проектах виконавчих договорів, які передбачають передачу іноземній стороні секретної інформації, у виняткових випадках може не наводитися перелік її матеріальних носіїв. У таких випадках у проектах виконавчих договорів зазначаються сфера співробітництва, категорія відомостей, що становлять державну таємницю, та ступінь їх секретності. При цьому рішення щодо передачі конкретних матеріальних носіїв секретної інформації іноземній стороні в рамках такого виконавчого договору приймається керівником державного органу, органу місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, яким Службою безпеки України надано дозвіл на передачу секретної інформації».

2. Цей Указ набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України П. ПОРОШЕНКО

м. Київ
27 жовтня 2014 року
№ 828/2014

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 22 жовтня 2014 р. № 562
Київ

Про внесення зміни до пункту 3 Порядку обчислення стажу державної служби

Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

Внести зміну до пункту 3 Порядку обчислення стажу державної служби, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 травня 1994 р. № 283 (ЗП України, 1994 р., № 8, ст. 213; Офіційний вісник України, 1999 р., № 45, ст. 2232), доповнивши його після абзацу п'ятого новим абзацом такого змісту:

«у трикратному розмірі час проходження військовослужбовцями військової служби, протягом якого особа брала участь в антитерористичній операції в особливий період».

У зв'язку з цим абзаци шостий — двадцять шостий вважати відповідно абзацами сьомим — двадцять сьомим.

Прем'єр-міністр України А. ЯЦЕНЮК

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 22 жовтня 2014 р. № 561
Київ

Про внесення змін до Положення про порядок розпорядження геологічною інформацією

Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

Внести до Положення про порядок розпорядження геологічною інформацією, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 червня 1995 р. № 423 (ЗП України, 1995 р., № 8, ст. 220; Офіційний вісник України, 2000 р., № 12, ст. 457; 2009 р., № 92, ст. 3116; 2011 р., № 67, ст. 2572; 2012 р., № 81, ст. 3256), такі зміни:

пункт 16 викласти у такій редакції:

«16. Митне оформлення геологічної інформації провадиться відповідно до вимог Митного кодексу України.»;

додаток до Положення виключити.

Прем'єр-міністр України А. ЯЦЕНЮК

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 22 жовтня 2014 р. № 1016-р
Київ

Про оформлення довгострокових віз для в'їзду в Україну громадянам Федеративної Республіки Німеччина

Міністерству закордонних справ забезпечити з 1 листопада 2014 р. оформлення на умовах взаємності довгострокових віз для в'їзду в Україну громадянам Федеративної Республіки Німеччина за нульовою тарифною ставкою консульського збору, що справляється за межами України.

Прем'єр-міністр України А. ЯЦЕНЮК

Загрозливий банкопад

(Закінчення.
Початок на стор.1)

Поки що з грошима

«Прогнозуємо, що їх теж може не вистачити, тому Мінфін підставив плече. Там складна схема. Фонд випишує вексель, Мінфін дає ОВДП, а Нацбанк — живі гроші для розрахунку з вкладниками, — пояснив Костянтин Ворущилін, наголосивши: — На сьогодні гроші є. Поточні виплати зможемо забезпечити. А ось надалі усе залежатиме від стабільності банківської системи».

Станом на кінець жовтня фінансові ресурси фонду становлять 11 мільярдів гривень, з них 5,9 мільярда перебувають в ОВДП.

Друга проблема, з якою зіткнувся фонд, така: «У нас постійно намагаються вкрати гроші, — продовжив Костянтин Ворущилін. — Це стара схема, коли великий вкладник, як правило, юрособа, розбиває один великий вклад — мільйон чи кілька мільйонів гривень чи доларів — на багато дрібних по 200 тисяч гривень, зазвичай, на фізосіб. У результаті на фонд лягає на 20—40% більше навантаження. Суди на це не завжди вчасно реагують з точки зору закону і моралі».

Як приклад директор-розпорядник Фонду навіть одеський банк «Порто-Франко». «Його власники і топ-менеджери перед заходом туди куратора Нацбанку так почистили активи, що нічого не залишили. Усе виведено на фінкомпанію «Топ-фінанс», зареєстровану в Києві. Гроші дуже великі. 192 кредитні справи вивезено з банку, і не зрозуміло, де вони перебувають, що і як», — розповів він про одну з резонансних справ, додавши, що

фонд, образно кажучи, «задиhaється від кількості судових справ».

Претензій на 50 мільярдів

Цього року Фонд гарантування вкладів фізосіб передав у правоохоронні органи 228 позовних заяв на дії або бездіяльність топ-менеджменту, власників істотної участі, працівників банків та їхніх контрагентів, що призвели до неплатоспроможності фінустанов. З них за 115 уже відкрито кримінальні провадження, продовжив заступник директора-розпорядника фонду Андрій Оленчик.

За його словами, загальна сума претензій за 228 заявами становить 45,7 мільярда гривень, а за від-

Загальна сума претензій за 228 заявами становить 45,7 мільярда гривень, а за відкритими кримінальними справами — 28,3 мільярда. За допомогою судів та правоохоронних органів фонд спробує повернути їх у систему.

критими кримінальними справами — 28,3 мільярда. Через суди та правоохоронні органи фонд спробує повернути їх у систему.

«Не можу розкрити інформацію щодо всіх банків, але скажу, що абсолютний рекордсмен у переліку — Брокбізнесбанк», — зауважив Андрій Оленчик. Він також уточнив, що найпоширенішими злочинами на банківському ринку, що призвели до банкрутств фінустанов, стали крадіжки активів банків шляхом виведення їх із ринку та заміни застав, дроблення депозитів і фіктивне переоформлення вкладів, а також не-

ДОВІДКА «УК»

Фонд гарантування вкладів фізосіб має вивести з ринку за новим законодавством 28 банків. 26 з них цього року визнано неплатоспроможними із загальною сумою зобов'язань перед вкладниками-фізособами в межах гарантованої суми 18,8 мільярда гривень. У 14 банках працює тимчасова адміністрація і ще 14 перебувають у стадії ліквідації.

дбалість, зловживання і перевищення повноважень службовими особами. Нині проти власників і керівників банків порушено 73(!) кримінальні справи, проти контрагентів, зокрема вкладників, позичальників, бізнес-партнерів — 30, і проти службових осіб фінустанов — 12.

І це ще не межа, перекоаний він. Регулярні розслідування таких фактів і вжиття заходів з відшкодування збитків винними триватимуть й надалі, за-

фактами покаже, що стало першопричинами банкрутства банків, розповів він, уточнивши: перші результати перевірки озвучать уже на початку 2015 року.

Для повернення капіталів є всі законні підстави. Так, ст. 58 Закону «Про банки і банківську діяльність» передбачає вжиття власниками істотної участі та керівниками банків вчасних заходів для запобігання настанню неплатоспроможності фінустанов. Якщо ж таких не було і це буде доведено у суді, то на них може бути покладена відповідальність за зобов'язаннями банку. Крім того, в ч. 5 ст. 52 Закону «Про систему гарантування вкладів фізосіб» сказано: якщо активи, які входять до ліквідаційної маси, недостатні, щоб розрахуватися з усіма кредиторами у всіх чергах, то фонд має право звернутися з позовними заявами до власників істотної участі, контролерів і топ-менеджерів для відшкодування цієї різниці, уточнив заступник директора-розпорядника. Нині ж ситуація з безвідповідальністю за банкрутство банків, насамперед майновою, їхніх власників і топ-менеджерів нагадує проведення АТО з відкритим кордоном із Росією. На думку Андрія Оленчика, законодавство у цій площині треба посилювати. Цікавий, як на нього, турецький досвід, коли майнова відповідальність банкірів триває до 20 років.

Дзвінок на фронт

Сергій КОРОЛЬОВ
для «Урядового кур'єра»

У зоні АТО мобільний зв'язок працює нестабільно. Тому, щоб відновити покриття стільникової мережі, працівникам технічної служби мобільних операторів доводиться працювати 24 години на добу. Навіть попри смертельну небезпеку. Та навіть за цих умов зв'язку, за словами заступника технічного директора «МТС Україна» Александра Ананьєва, немає у зоні бойових дій приблизно на 30% території сходу України.

«Ми розуміємо, наскільки важливе для людей мобільне спілкування. І для нас тепер не існує ані розкладу роботи, ані вихідних та відпусток, — говорить Олександр Ананьєв. — Працюємо напружено, в терміновому порядку вирішуючи завдання доступності послуг зв'язку тамтешнім жителям».

Проблеми зі зв'язком на сході спричинені багатьма чинниками. По-перше, відсутність електроживлення. Наприклад,

Знищене обладнання стільникового зв'язку

в Луганську його немає ще з початку серпня 2014 року. По-друге, зв'язок може зникнути через пошкодження обладнання, обриви оптоволоконних кабелів, які підключено до вузлових та базових станцій. Ситуацію ускладнює ще й те, що зона бойових дій практично не контролюється. Типовий приклад: розбомбили трансформаторну підстанцію в селі — одразу ж зникло електроживлення. Базова станція попра-

цювала на акумуляторах кілька годин і вимкнулася. Звісно, зник і зв'язок.

Є обриви електромережі й на визволеній території. На лагодження може йти по кілька днів. А ще між Дніпропетровськом та Донецьком були серйозні пошкодження магістрального оптоволоконного кабелю, що прокладено під землею через усю Україну. Саме по ньому передають дані і голосовий трафік.

Попри це, Олександр Ананьєв все-таки пропонує варіанти, яким чином можна поліпшити зв'язок з людьми, що перебувають у зоні АТО. Один із них — мати за можливості два телефони з картками різних операторів. Це підвищує шанси «зловити» мережу. Якщо ж її немає, потрібно спробувати піднятися на височину, щоб будівлі не були на заваді. Окрім того, можна спілкуватися за допомогою SMS. Безпосередньо в зоні бойових дій сотові (особливо військовим) краще вимикати. Інакше вас можуть (незалежно від мобільного оператора) запенгувати і потім обстріляти.

Війна торкнулася не лише військових і жителів сходу країни — тепер і технічним фахівцям мобільних операторів доводиться вчитися працювати в бойових умовах. У ліквідації наслідків бойових дій інженерам «МТС Україна» допомагає їхній досвід роботи в зонах стихійних лих. Усі розуміють — у такій ситуації один телефонний дзвінок може зберегти комусь життя.

СУСПІЛЬСТВО

Хто захистить українців від «Градів» пропагандистської брехні?

НА ЧАСІ. Протидіяти їй має потужна інформаційна система, до створення якої слід залучити фахівців різних напрямів

Наталія ДОЛИНА,
«Урядовий кур'єр»

Інформаційна війна має довготривалі наслідки і велику кількість масових уражень. Про це говорили учасники круглого столу «Проблеми державно-громадської протидії антиукраїнській інформаційній війні». За словами голови Національної експертної комісії з питань захисту суспільної моралі Василя Костицького, її феномен полягає в тому, що воєнні дії спрямовані на підсилення інформаційного протистояння, а не навпаки.

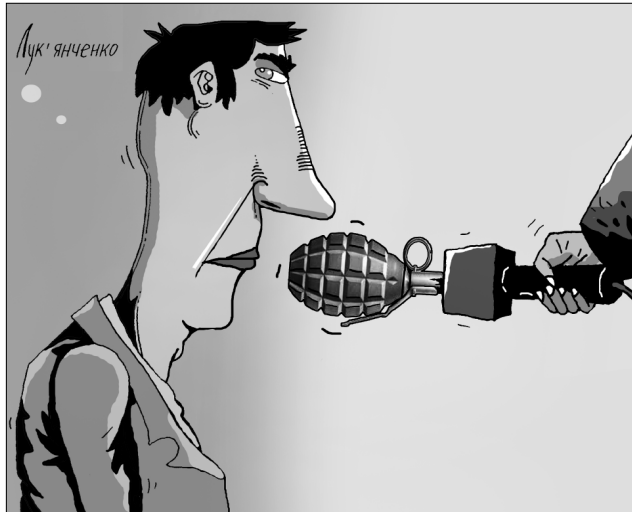
— Зараз в Україні — четвертий етап інформаційної війни з Росією. Основний удар спрямували на дискредитацію України як держави, нашу неспроможність створювати державу і будувати її, посігання на територіальну цілісність, конституційний лад. А пізніше почалась масована пропаганда війни. Інформаційна антиукраїнська війна перетворилась на психологічну агресію, — зауважив він.

За словами директора Міжнародного гуманітарного центру «Розрада» психолога Валентини Бондаровської, йдеться не лише про брехливу пропаганду в російських ЗМІ, а й про застосування справжньої психологічної зброї масового ураження.

— Я відстежую розвиток подій і можу сказати, що це та зброя, яка десятиліттями випробовувалась в Радянському Союзі. Пам'ятаєте «Біле братство»? Його адепт Кривоногов працював у київському інституті кібернетики. Нас, психологів, зібрали тоді й запитали: що робити? А ми відповіли: не знаємо, адже навіть профільні науковці нічого не знали про психологічну зброю і про досягнення радянської воєнної науки в цій сфері, — розповіла вона.

Здається, така сама ситуація й нині. З 90-х років минулого століття Росія здійснює відверту інформаційну війну проти України, але це раптом виявилось для всіх несподіванкою. Хіба що зрозуміли, що війна ведеться професійно і за всіма напрямками: газети, телеканали, що поширюють брехню всіма мовами, десятки тисяч ботів в Інтернеті, які під патронатом ФСБ формують суспільну думку, акції підтримки путінської агресії російськими митцями тощо.

— Ми досліджували, як ведеться психологічна війна з боку Росії і що робить у відповідь Україна. «Ми не були готові, ми не чекали, ми не можемо» — це ледь не головні наші тези, — каже доктор юридичних наук Віталій Цимбалюк.

Треба вносити зміни в законодавство

Не готове до цього і українське законодавство. Один з останніх прикладів — історія з одеською учителькою, яка розповідала школярам на уроках про «звірства бандерівців» на Донбасі. Один з учнів записав ці нісенітніці і виклав в Інтернеті. — Таким чином довідалися, чим цей педагог займається на уроках. Але чинне законодавство не дає змоги її звільнити (вона звільнилася сама, за згодою сторін (!) — Авт.). Потрібно негайно вносити зміни до законодавства. Ми маємо усвідомити, що нині актуалізувалося питання національної безпеки, тож на це мають реагувати всі установи, — вважає голова

Комітету Верховної Ради з питань науки і освіти Ллілія Гриневич.

Концерн РРТ (Київська телевежа плюс 560 телевеж по всій Україні) — це потужна зброя, яка має величезні можливості боротися і перемагати в цій інформаційній війні. Та чи виконує він свої обов'язки?

— Якщо розглядати концерн як зброю, то контент — це куля, якою можна вбивати ворога. Але в нас і досі транслюють російські канали. На співробітників, які не згодні з такою інформаційною політикою, чиниться тиск, люди змушені йти у відпустки, на лікарняний. Зокрема радник генерального директора вдарили бухгалтера за те, що той надав інформацію про фінансування захоплених телевеж на Донбасі. Ми готові боротися з небезпе-

кою всередині нашої держави, але закликаємо правоохоронні органи звернути увагу на те, що відбувається в концерні. Скільки ще людей повинні загинути на цій війні, щоб нас почули? — запитує голова прес-служби концерну РРТ Павло Білоножок.

Нашим бійцям, які воюють на сході, крім воєнної, вкрай потрібна інформаційна підтримка.

— Я нещодавно повернувся із зони АТО. Там переконався, наскільки важлива для України перемога в інформаційній війні. Наші солдати виконують свій військовий обов'язок на «відмінно» і, здається, вони набагато більше розуміють, що відбувається, ніж вище військове керівництво, — вважає генерал-майор Петро Гарацук.

Нещодавно в Інтернеті з'явилося відео, де жителі Донбасу з лютою ненавистю кричать бійцям АТО, що вони карателі. Чому ніхто не захищає наших бійців від інформаційних «Градів»? Чому телевежі концерну РРТ продовжують поширювати отруту російських каналів? Хто взагалі контролює інформаційний простір України?

Від автора. Гадаю, варто вже припинити рахувати здобутки російської пропаганди. Україна має створити таку саму потужну інформаційну систему, яка діє в Росії — тільки зі знаком «плюс». До цього повинні долучитися журналісти, митці, освітяни, юристи, представники інших професій.

В Україну з Японії приїхала посол миру, представник Всесвітньої федерації миру Оморі Нобуко.

— Я люблю український народ і розповідаю всім у світі, що в Україні немає громадянської війни, що насправді українці прагнуть миру. Розказую правду про Майдан. Ми з українськими та японськими дітьми робимо тисячі журавликів заради миру. Провідна американська телекомпанія хоче показати правду про війну в Україні, ми разом з американськими колегами збираємо інформацію, — розповіла пані Нобуко.

А де наші митці, художники, кінематографісти?

— У нас нині не інформаційна безпека, а інформаційна небезпека. Де наш кінематограф, на що витрачаються гроші? Під час чеченської війни ми з групою однодумців деморалізували російські війська кінороликами, листівками, віршами. Я готовий безкоштовно робити це для своєї країни, пропонувати свої послуги, але з'ясувалося, що вони нікому не потрібні, — розповів відомий український кінорежисер, сценарист, публіцист Олександр Муратов.

Ордена Леніна імені Петлюри?

Олег ЛИСТОПАД,
«Урядовий кур'єр»

Українська армія все ще несе радянський дух. Це проявляється у нумерації та назвах частин. Наприклад, наші механізовані бригади мають номери не «один» та «два», а 51-а та 24-а. Це залишки радянської нумерації, і номер «51» наша бригада отримала ще у вересні 1965 року наказом міністра оборони СРСР. А повна назва 24-ї — «24-а окрема механізована Самаро-Ульянівська, Бердичівська орденна Жовтневої Революції, Тричі Червонопрапорна, орденів Суворова і Богдана Хмельницького Залізна бригада імені князя Данила Галицького».

Це товариш Кучма постарався ще в 2003 році — зробив гібрид із нині розташованого на території вже далеко не умовного противника Самаро-Ульянівська та нашого славного історичного героя. Як воно —

воювати із самарцями та ульянівцями на Донбасі й пишатися назвою бригади? А як щодо такої «славної» сторінки історії цієї бригади, як участь у взятті лінії Маннергейма? Тобто у загарбницькій війні СРСР проти незалежної Фінляндії? І на цьому «подвиги» папередніка двадцятьчетвірки не завершилися: пізніше брала участь в окупації з подальшою анексією Естонії.

А Президентський полк називався ще крутіше: «Окремий Новоросійсько-Київський орденна Червоного Прапора полк Президента України». Добре, що путінський проект «Новоросія» здох, а то б...

Таку назву було затверджено указом Президента України у 2006 році, текст можна знайти в Інтернеті. А ось коли полк позбувся (і чи позбувся насправді?) прикметника «Новоросійський» — Всесвітня мережа не повідомляє. А веде свою історію ця частина

від Новоросійського Червонопрапорного полку внутрішніх військ МВС СРСР, який брав участь у депортації кримських татар. Про це під час різних ювілеїв в урочистих промовах не згадують.

До речі, щодо однієї з частин свого часу була пропозиція назвати «імені Петлюри». Але у поєднанні з «ордена Червоного прапора» — того самого, під яким Червона армія билася з петлюрівцями, звучало настільки дико, що в авторів вистачило клепки відмовитися. Щоправда, можна було б залишити «Петлюру», а відмовитися від «Червоного прапора», але перші президенти були занадто совковими, щоб на таке піти.

Серед радянської спадщини — і ювілейні дати. Добре, що днями Президент Петро Порошенко зробив крок від радянщини в цій сфері й запропонував святкувати День захисника України 14 жовтня, яке українцями

визнано як День українського козацтва, а українською Церквою — як свято Покрови Богородиці. Тепер ще треба, щоб це свято офіційно затвердила Верховна Рада.

А ось День флоту в нас — «того». Своїм указом 2011 року втікач-Янукович переніс святкування дня флоту України на останню неділю липня, сумістивши його в часі зі святкуванням дня флоту Російської Федерації. Це закріпила ВР. Так поки що і святкуємо.

Про ці та інші символи радянщини директор Українського інституту національної пам'яті Володимир В'ятрович нагадав на круглому столі «Новий імідж українського війська».

Спроби очищення нашого війська від зашкварубних символів були, і про це говорили член Українського геральдичного товариства Микола Чмир та голова Ради козацьких отаманів України Анатолій Грива.

Скажімо, робили спробу замінити радянську червону зірку на чотирикутну, запропонувати інші погони, статутні команди тощо. Як бачимо, вдалося поки що мало.

Тому голова громадської організації «Департамент військово-культурної антропології» Олександра Руденко запропонував ширше застосовувати досвід країн Балтії та Польщі в подоланні радянського минулого в армії. Та й навіть сусідня Молдова вже пооббирала зі своїх мундирів колючки радянського чортополоху.

Екс-командувач Військово-Морських сил України віце-адмірал Володимир Безкорований упевнений, що модернізація армії великою мірою залежить від її керівництва. Та, на його думку, рівень фахової підготовки вищого командування Збройних сил доволі низький. «Ці люди вирости від лейтенантів до генерал-полковників в

умовах, коли 23 роки наша армія не проводила жодного стратегічного навчання», — наголосив В. Безкорований.

Експерти дружно переконують: модернізувати армію й перемогти у війні, опираючись на ті самі символи, що і росіяни, неможливо.

Має відбутися очищення української армії від атавізмів радянського минулого. Слід створити такий образ Збройних сил України, який буде привабливим і всередині країни, і за її межами. Цей образ мав би опиратися на українську військову традицію. Саме вона підійматиме бойовий дух наших воїнів, а також ще раз засвідчить світові: Україна є країною із власною переможною історією.

P.S. Український інститут національної пам'яті звернеться до Міністерства оборони із пропозицією співпрацювати в цьому питанні.

ВЛАДА І ГРОМАДА

Покрутив педалі — отримав енергію

СПІВПРАЦЯ. Дніпропетровщина першою в Україні приєдналася до великої міжнародної мережі у сфері енергозбереження

Наталія БІЛОВИЦЬКА,
«Урядовий кур'єр»

Відповідну угоду підписано на міжрегіональному форумі в Дніпропетровську. На цей енергетичний захід з'їхалися представники обласних рад, урядових організацій, ЖБК, ОСББ, експерти, науковці майже з усіх регіонів України, а також гості з інших країн.

Сонце та іграшкові паперові вітряки немов запрошували гостей та жителів міста відвідати виставку нових технологій «Лідери енергоефективності». І якщо дітей більше цікавили саме вітрячки та повітряні кульки, то увагу дорослих привертала велосипед з невеличким пристроєм. Тут кожен міг, «власноніж» покрутивши педалі, спробувати виробити енергію і переконатися, наскільки це нелегко.

Відвідувачі виставки також мали змогу ознайомитися з новими технологіями та продукцією у сфері енергозбереження, отримати кваліфіковану консультацію. А ті, хто правильно відповідав на тематичні запитання в анкеті, отримали ще й корисні подарунки — зокрема енергоощадні лампочки.

Серед представників ОСББ та ЖБК Дніпропетровської області розігрували п'ять сертифікатів на проведення безкоштовного енергоаудиту від Німецького товариства міжнародної співпраці GIZ. А мешканці дніпропетровської багатопверхівки ЖБК №324 виграли подарунок від однієї будівельної компанії — 50 квадратних метрів системи утеплення.

З вірою в успіх

Міжрегіональний енергетичний форум «На шляху до енергетичної безпеки» проходив з ініціативи Дніпропетровської обласної ради у партнерстві з Німецьким товариством міжнародної співпраці Deutsche Gesel-

Фото: Укрінформ

Міжрегіональний енергетичний форум у Дніпропетровську зібрав багато гостей з різних куточків України та інших країн

На місцевому і державному рівнях

Завдяки обміну угодами про співпрацю між Дніпропетровською обласною радою та Міністерством фінансів федеральної землі Гессен (Німеччина) Дніпропетровщина першою в Україні стала час-

партнерів. Тому й допомагаємо. Люди, задіяні в наших проектах, відкриті до співпраці, отже є великі сподівання, що разом ми досягнемо спільної мети — збереження енергії», — сказала гостя з Німеччини.

На форумі представники проекту GIZ поділилися досвідом, технічними й організаційними напрацюваннями, які впроваджують під керівництвом німецьких експертів в українських містах та регіонах-партнерах. Зокрема це запуск системи енергоменеджменту в громадах.

Крістіна Хагенедер зауважила, що заощадження енергії, енергоефективність — важлива тема для всього світу, який має зменшувати споживання і скорочувати викиди вуглекислого газу. Це вимагає зміни стилю життя.

«Розуміємо, наскільки важливе питання енергозбереження для наших

датів на посаду молодіжного міського голови.

Процес обрання був демократичним, не заорганізованим. Кожен із дев'яти претендентів розповів про те, що і як втілюватиме в разі обрання, відповідав на запитання виборців. Приміром, студентка Золотоніського технікуму ветеринарної медицини Марія Здражевська хоче прищепити молоді навички здорового способу життя, добитися, щоб юнаки й дівчата відмовилися від куріння і вживання алкогольних та наркотичних засобів. На її думку, патрульний служби та відділу міліції у спра-

вах неповнолітніх слід посилювати контроль за правопорядком у місті. Є потреба, підкреслила Марія, зробити місто чистішим, проводячи конкурси-огляди кожного подвір'я, навчальних закладів, установ тощо. Схожі думки висловила й учениця школи №3 Шаміра Кірсанова.

Учениця загальноосвітньої школи №6 Альона Брова, ставши молодіжним міським головою, добивалася б розвитку міста у різних напрямках, зокрема організовувала б виставки та благодійні акції, цікаві квести. Також вона внесла пропозицію зробити флешмоб

на день Святого Валентина, кожен учасник якого матиме змогу купити кульку у формі серця, а зібрані кошти пішли б на допомогу хворим дітям.

Школярі Ольга Кисіль, Олександр Поліщук, Дмитро Кузьмінський, Іван Харь та інші претенденти пропонували зокрема створити волонтерські загони та молодіжний фонд допомоги АТО, розбудувати інфраструктуру для занять спортом, проведення екологічних акцій, інтелектуальних ігор для старшокласників.

А делегати зборів віддали перевагу програмі учня Золо-

ДОВІДКА «УК»

Дніпропетровська обласна рада координує три великих міжнародних проекти з підвищення енергоефективності: «Угода мерів», проекти GIZ «Енергоефективність у громадах» та USAID «Муниципальная энергетическая реформа в Украине». Крім того, серед проектів облради — запровадження енергоменеджменту, а кожне місто, яке підписало «Угоду мерів», розробляє план сталого енергетичного розвитку.

На території Дніпропетровщини також успішно діє регіональний конкурс міні-проектів з енергоефективності та енергозбереження серед житлових будинків ОСББ. Переможці конкурсу отримують гранти на суму до 50 тисяч гривень. За три роки реалізовано майже 300 ініціатив на суму 15,9 мільйона гривень, частка обласного бюджетного фінансування — 11,6 мільйона гривень.

Завдяки конкурсу міні-проектів відбулося утеплення під'їздів (заміна вікон, дверей) — 70%, утеплення міжпанельних швів — 50%, заміна комунікаційних систем опалення у підвалах — 40%, ремонт будинкових котелень — 30%, встановлення ІТП — 15%, утеплення дахів — 10%.

нансів федеральної землі Гессен Ханс-Ульріх Хартвіг зауважив: «Наш досвід свідчить, що такі проекти ефективно впроваджують, вони мають вагомий результат. За п'ять років роботи нам вдалося на 50% скоротити викиди вуглекислого газу в комунальних закладах. Для успіху таких проектів важлива комунікативна складова. Тому створено мережу обміну знаннями, яка складається з 56 партнерів. Дніпропетровська обласна рада стала 57 партнером. Сподіваємося на нові плідні етапи нашої співпраці».

Багато учасників форуму зазначали, що енерго-

ність енергозбереження у комунальному та житловому секторі. Показати можливості, які існують, інструменти й досвід реалізації політики енергозбереження на державному, регіональному та місцевому рівнях. Обговорити проблемні питання енергозбереження у відповідних секторах, а також встановити прямі ділові контакти у ланцюжку запровадження енергоефективних проектів у житлових будинках. Ми втілюємо енергоефективні технології разом із громадами. Наші проекти об'єднують майже 100 тисяч людей з усієї області. А форум — це один спосіб розширити цю аудиторію», — зазначив голова Дніпропетровської обласної ради Євген Удод.

Він також підкреслив, що неможливо втілювати в життя нові проекти без взаєморозуміння влади, бізнесу та громадськості. На думку керівника Дніпропетровської облради, потрібно також на законодавчому рівні створити відповідні умови для інвесторів, гарантуючи їм повернення інвестицій. Зокрема йдеться про законопроекти щодо ЕСКО (має узаконити і зробити прозорою роботу енергосервісних компаній) та державно-приватного партнерства.

Потрібно на законодавчому рівні створити відповідні умови для інвесторів, гарантуючи їм повернення інвестицій. Зокрема йдеться про законопроекти щодо ЕСКО та державно-приватного партнерства.

збереження — це не лише економія коштів, це й питання енергетичної безпеки та захисту клімату. Вони ознайомилися з досвідом Німеччини і з напрацюваннями Дніпропетровщини у цій сфері.

«Ми ставили перед собою завдання донести до громадськості актуаль-

Переміг прагматичний підхід

Владислав КИРЕЙ,
«Урядовий кур'єр»

ШКОЛА САМОВРЯДУВАННЯ. У Золотоніші на Черкащині майже половина жителів — молодь. Саме тому юнаки й дівчата вирішили створити молодіжну міську раду, яка б набувала досвіду у вирішенні наболілих питань, турбувалася б зокрема про патріотичне виховання, кращу організацію дозвілля. Міський голова Віталій Войцехівський схвалив таку ідею. А першим кроком до її втілення стали збори делегаций від кожного навчального закладу міста та кандидатів на посаду молодіжного міського голови.

Процес обрання був демократичним, не заорганізованим. Кожен із дев'яти претендентів розповів про те, що і як втілюватиме в разі обрання, відповідав на запитання виборців. Приміром, студентка Золотоніського технікуму ветеринарної медицини Марія Здражевська хоче прищепити молоді навички здорового способу життя, добитися, щоб юнаки й дівчата відмовилися від куріння і вживання алкогольних та наркотичних засобів. На її думку, патрульний служби та відділу міліції у спра-

вах неповнолітніх слід посилювати контроль за правопорядком у місті. Є потреба, підкреслила Марія, зробити місто чистішим, проводячи конкурси-огляди кожного подвір'я, навчальних закладів, установ тощо. Схожі думки висловила й учениця школи №3 Шаміра Кірсанова.

Учениця загальноосвітньої школи №6 Альона Брова, ставши молодіжним міським головою, добивалася б розвитку міста у різних напрямках, зокрема організовувала б виставки та благодійні акції, цікаві квести. Також вона внесла пропозицію зробити флешмоб

на день Святого Валентина, кожен учасник якого матиме змогу купити кульку у формі серця, а зібрані кошти пішли б на допомогу хворим дітям.

Школярі Ольга Кисіль, Олександр Поліщук, Дмитро Кузьмінський, Іван Харь та інші претенденти пропонували зокрема створити волонтерські загони та молодіжний фонд допомоги АТО, розбудувати інфраструктуру для занять спортом, проведення екологічних акцій, інтелектуальних ігор для старшокласників.

А делегати зборів віддали перевагу програмі учня Золо-

тоніської гімназії Андрія Ярошенка, яка хоч і перегукувалася з іншими, проте мала істотну перевагу: містила спроби накреслити шляхи втілення висунутих конкретних пропозицій. Та й реалізовувати заплановане юний лідер пропонував власними зусиллями молоді, не чекаючи нічийої допомоги.

Отож переміг прагматичний підхід, що й характерно для сучасної молоді. До того ж, на думку Андрія, для підвищення мотивації молоді до навчання слід встановити нагороду «Найсумлінніший учень року», а в міській газеті «Златокрай»

створити рубрику «Говорять діти», де учні матимуть змогу публікувати власні повідомлення.

— Дуже радий, що такі вдалося перемогти конкурентів, адже в них були цікаві ідеї, вони показали себе креативними людьми з неординарними пропозиціями, — підсумував новообраний молодіжний міський голова. — Найближчим часом сформуємо команду і почнемо втілювати в життя все задумане.

Золотоніський міський голова Віталій Войцехівський побажав юним ентузіастам успіху та пообіцяв підтримку.

АКТУАЛЬНА ТЕМА

Коли Нацбанк відмовиться від адміністративних методів?

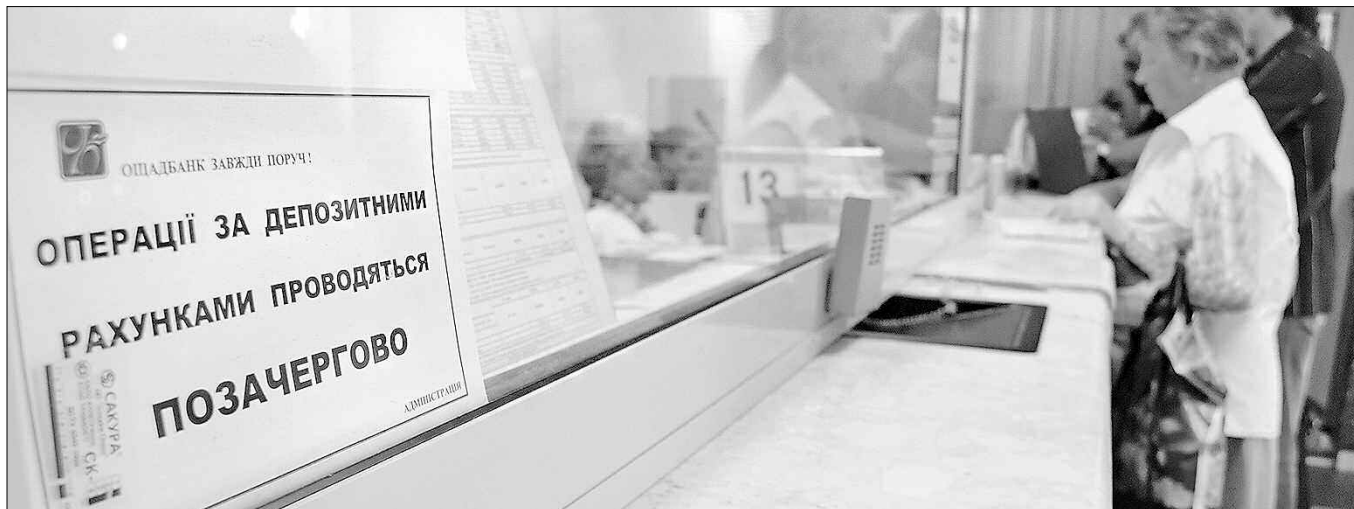
НОРМОТВОРЧИСТЬ. Експерти фінансового ринку та юристи неоднозначно оцінюють рішення НБУ про обмеження на зняття депозитів

Фото Володимира ЗАЙКИ

Клієнти фінустанов у наш непростий час переймаються долею своїх вкладів

Олег ГРОМОВ,
«Урядовий кур'єр»

Уважкі часи країна та її громадяни стоять перед нелегкими випробуваннями. Ось така болюча тема, як неповернення депозитів вкладникам українських банків згідно з горезвісними постановами Нацбанку. Це триває досі, і обсяги неповернень, так само, як і кількість звернень до судів власників депозитів, щоб «вибити» свої кривні у фінансових установ, значно зросла. Дії регулятора незаконні — впевнені майже всі юристи.

Тоді ще патріотизму не бракувало

Згадаймо історію та викладімо читачу ретроспективу цього питання. Почалося все з того, коли в найстрашніші для України дні й тижні наприкінці лютого 2014 року регулятор ухвалив постанову №104, згідно з якою обмежувалася можливість зняття депозитів в іноземній валюті: за вкладом його власник міг отримати, приміром, у доларах не більше суми, еквівалентної 15 тисячам гривень за офіційним курсом Нацбанку. За умови дострокового розірвання валютного депозиту його суму виплачували вкладникові у гривнях за курсом купівлі валюти банку на день операції.

Тоді всі патріотичні українці розуміли такі вимушені дії — головне було не дати скотитися Україні у прірву. Хоч, за даними регулятора, за січень-березень 2014 року обсяг гривневих вкладів фізосіб в українських банках зменшився майже на 13% (з 257,8 до 224,5 мільярдів гривень). А ось обсяг валютних депозитів у гривневому еквіваленті зріс на 18,5%. Тож дехто просто перевів свої гривневі вклади у доларові та єврові.

Буквально через місяць, 28 березня, цю постанову замінила інша — №172. Саме нею продовжили ті самі обмеження ще до трав-

ня 2014-го. І цього разу чимало вкладників з розумінням поставилися до ситуації.

А ось уже постанова Нацбанку №328 від 30 травня «Про врегулювання діяльності фінансових установ та проведення валютних операцій» стосувалася зняття грошей з рахунків, але вже не лише валютних, а гривневих. 24 липня цього року регулятор продовжив такі норми до 1 вересня постановою №540, а потім ще одним документом — вже до 2 грудня цього року. Ось така довга історія продовжень, проте, можливо, вона триватиме і надалі.

Кампанія позовних звернень

Однак вкладники вже влітку зрозуміли, що банки не так уже й хочуть повертати їхні гроші навіть після закінчення терміну дії де-

визнаються протизаконними. Більш того, люди посилаються на закон про захист прав споживачів, згідно з яким нема судових зборів. А на адвоката, який веде цю справу та захищає клієнта, вкладник може витратити лише 500 гривень», — зазначає він.

І справді, як кажуть, це того варте.

Цей процес, як свідчить практика, загалом може бути розтягнутий у часі на 1—1,5 місяця. Проте, як зазначає юрист, на сьогодні банки навчилися пролонгувати його до 1—1,5 року. Але і в цьому разі вкладникам не треба втрачати надію, а сміливо йти до мети, адже правда на їхньому боці. Більш того, це буде вигідно вкладникові, адже після виграного суду він повинен отримати всі відсотки за депозитами, які у фінустанові накопичуватимуться весь цей час.

Банки зобов'язані повертати вклади (депозити) згідно з умовами депозитних договорів та на першу вимогу — цю норму встановлює Цивільний кодекс України.

Чи багато банків не віддавали та не віддають досі депозитів із відсотками своїм клієнтам? Ще влітку фахівці називали таку цифру: 42 зі 173. У середині жовтня, як кажуть аналітики та юристи, ця цифра зросла приблизно в 1,5 раза.

Чи багато банків не віддавали та не віддають досі депозитів із відсотками своїм клієнтам? Ще влітку фахівці називали таку цифру: 42 зі 173. У середині жовтня, як кажуть аналітики та юристи, ця цифра зросла приблизно в 1,5 раза.

Навіть банкіри на боці звичайних людей

Кореспондент «УК» не міг не поділитися думкою самих банків та банкірів з приводу таких постанов регулятора. Одна фінустанова одразу відмовилася від коментаря. Щоправда, дві інші висловили ставлення до цієї проблеми. Так, голова ради директорів АТ «Дельта Банк» Олена Попова попросила вкладників дивити-

ся на це питання ширше і бути справжніми патріотами своєї країни (читай і банківського сектору).

«Панічні настрої вкладників дуже шкідливі у цій ситуації, та й працюють проти них самих. Люди, які піддалися паніці, просто знекровлюють банківський механізм. У цій ситуації ми підтримуємо заходи, які впроваджує регулятор щодо лімітування видачі готівки через каси. Вважаю, що справжній вияв патріотизму на сьогодні — залишати гроші в банківській системі країни та купувати українські товари», — зазначила вона.

Відповідь директора департаменту роздрібного бізнесу банку «Хрещатик» Марини Нестеровської — на боці звичайних вкладників і на боці закону. «Банки зобов'язані повертати вклади (депозити) згідно з умовами депозитних договорів та на першу вимогу — цю норму встановлює Цивільний кодекс України. У разі повернення вкладу готівкою через касу та банкоматом фінустанови зобов'язані обмежити видачу готівки, що перебуває на банківських рахунках, за винятком коштів на виплату зарплатної плати, пенсії, стипендії, витрат на відрядження, до 150 000 гривень у національній валюті та в іноземній валюті в еквіваленті, що не перевищує 15 000 гривень на добу на одного клієнта», — сказала банкір.

За її словами, прикро зазначати, але є банківські установи, які через втрати ліквідності не виконують взятих на себе зобов'язань перед вкладниками або гальмують виконання. До таких банків застосовують норми закону про систему гарантування вкладів.

Отже, ці проблеми, на думку експертів і вкладників, пов'язані з крайніми адміністративними методами, які застосовує Нацбанк України. А між тим, за інформацією регулятора, станом на кінець вересня відтік депозитів із банківської системи становив 110 мільярдів гривень.

КОМПЕТЕНТНО

До ринку ми ще повернемося**Валерія ГОНТАРЕВА,**
голова правління Нацбанку
України:

— Адміністративні заходи, які запроваджує Нацбанк, вимушені та короткострокові. Щойно ситуація стабілізується, треба буде повертатися до ринкових методів регулювання.

Головне рішення, яке нам необхідно ухвалити і яке ми будемо ініціювати, — зробити термінові депозити депозитами на строк. Це буде у плані наших дій на рік, який триває. Брак належних підстав для чіткого виконання умов термінових депозитів за строком повернення коштів — головний чинник дестабілізації банківської системи країни.

Одна річ, коли банк не забезпечено поточною ліквідністю — у цьому разі такий банк проблемний. Та ніхто не зможе забезпечити таку ліквідність, коли триває розірвання договорів, які було укладено на певний термін.

Регулятор не відповідає на листи громадян**Олександр ОХРИМЕНКО,**
президент Українського
аналітичного центру:

— Річ не лише в тому, що такі постанови Національного банку України — порушення законів нашої країни і Конституції зокрема. Річ у тім, що цей документ на практиці взагалі не працює. Цілком логічно, що регулятор очікував від постанови позитивних зрушень, а вийшло навпаки.

Тому я переконаний, що Нацбанку треба, як кажуть, на цьому документі ставити крапку і його скасовувати. До того ж, МВФ перед тим, як цей документ було введено в дію, давав рекомендації Нацбанку — постанова повинна мати короткостроковий термін дії. А вона фактично чинна вже десяти місяць поспіль. І не відомо, що буде після 2 грудня (можливо, її пролонгують і надалі).

Грубе порушення прав вкладників і всіх законів України — те, що регулятор не реагує на листи громадян, які вони надсилають до Нацбанку, сподіваючись, що він допоможе повернути їхні вклади. Регулятор згідно із законодавством повинен відповісти на них протягом двох місяців. Так-от, Нацбанк не лише не відповідає громадянам, а й зовсім не реєструє таких листів. І вкладники не отримують повідомлень, що їхні скарги отримано. Такого не можна робити. Через такі дії регулятора та банків стає дуже хиткою довіра населення до фінансових установ країни, яку вони заробляли роками.

Берімо приклад із США**Михайло СТРЕЛЬНИКОВ,**
голова правління Всеукраїнської
громадської організації
«Фінансова грамота України»:

— Я впевнений, що таке обмеження Нацбанк повинен зняти вже 2 грудня. Це за логікою. Вже немає, як кажуть, куди йти далі негативним шляхом. Так, люди подають позови до судів на комерційні банки та на самого регулятора, проте і там не так усе просто.

У нас з'явилася позитивна тенденція: так звані депозитники (власники вкладів) та кредитники (кредитоотримувачі) об'єдналися. І це дуже добре, тому що завжди фінустанови закликали клієнтів «до совісті», порівнюючи взаємопов'язаність одних з одним — якщо другі не сплачуватимуть за позиками, то перші вчасно і без проблем не отримуватимуть своїх вкладів.

Для прикладу, як треба робити, може навести американський досвід. Так, якщо в США банкрутує якийсь банк, то федеральна агенція розсилає всім власникам депозитів цієї фінустанови чеки. Тобто держава дбає про громадян і не закликає їх до совісті. Паралельно з цим таким банком починає ретельно займатися ФБР, відкриваючи справу. І жоден пенс не втече від вкладників. Тому люди у США, довіряючи банкам, знають, що у разі банкрутств їм просто нічого боятися. Як у нас робиться, ми всі знаємо.

СОЦІУМ

Хочеш миру — готуй укриття

НАПОГОТОВІ. В Миколаєві завдяки волонтерам проінспектували міські бомбосховища

Олена ІВАШКО,
«Урядовий кур'єр»

Коли за кількості кілометрів від міста йде війна, є потреба подбати про заходи безпеки. Зокрема про стан бомбосховищ: чи готові вони прихистити тисячі миколаївців. Перші, хто нагадав місцевій владі її безпосередні обов'язки дбати про безпеку людей, були волонтери. Громадські активісти не лише порушили злободенне питання, а й першими почали його вирішувати: самостійно проінспектували більшість бомбосховищ, почали їх очищати й приводити до ладу.

Занедбані
й брудні

На жаль, результати громадського інспектування невтішні. Купа непотребу, сміття, жаклива вогкість, завалені проходи, відсутність засобів захисту — такий стан більшості бомбосховищ в області та місті. Волонтери запросили до спільних обстежень представників влади, працівників житлово-комунальних підприємств.

— Під час двотижневих перевірок ми виявили, що багато укриттів не придатні для використання, — зазначила одна з відомих активісток міста Гелена Мурлян. — Нам вдалось оглянути доступні приміщення. Роками ці бомбосховища були занедбані: засмічені вентиляційні та евакуаційні канали, очищати які добровольцям самотужки небезпечно. Потрібна допомога спеціалістів ДСНС, співробітників житлово-експлуатаційних контор, місцевих жителів. Утім, саме ЖЕКи неохоче допомагають нам.

Занепокоєння громади поділяє начальник управ-

Фото Олександра ЛІПЕТУХИ

Ці укриття роками були занедбані. Щоб їх відновити, волонтерам потрібна допомога ЖЕКів

ління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення Миколаївської міськради Олександр Герасіменя. «У нас на обліку 223 захисні споруди, адреси яких розміщені на сайті Миколаївської міськради, — зазна-

радіоактивний пил, оснащено спеціальним обладнанням, визначений строк роботи якого минув. Але замінити ми його не можемо, бо це обладнання виробляли тільки в Росії».

Начальник управління заповнює, що за рештою

щення, які перебувають на обліку, — їх 856. Понад половину вже проінспектовано, 303 з досліджених придатні для укриття населення. У них можуть поміститися 216 тисяч людей, в захисних спорудах — 67 тисяч.

Утім, у Миколаєві близько півмільйона жителів, тож половині з них просто не буде де дітися.

І ця проблема має пояснення. З укриттів «випали» ті підвальні приміщення, які викупили, переобладнали під магазини, кафе, виробничі цехи; 48 захисних споруд тепер у власності приватизованих підприємств; 28 підприємств приватної форми власності відмовляються визнавати на своїх територіях наявність захисних споруд, хоча вони є, і їх можна використовувати.

Олександр Герасіменя заповнив, що на кожному будинку міста розмістять інформацію з адресою найближчого бомбосховища. А

поки що не всі городяни знають, де їм сховатися у разі небезпеки. Ті ж, хто знає, вкрай незадоволені станом укриттів.

Розраховувати
на себе

Згідно із затвердженими нормами, в підвальному приміщенні можна перебувати до шести годин, в захисній споруді — дві доби. Відповідно там мають бути сидіння і нари, а також освітлення (гасова лампа, свічки), бачок з питною водою мінімум на 100 літрів, туалет. У захисних спорудах передбачено наявність води, світла, каналізації, у підвалах цього немає, тож міська влада поставила завдання щодо їхнього оснащення.

Волонтери заповнюють, що їм траплялися приміщення, в яких було все необхідне. Але під час нарад, що на вимогу активістів проводили в облдержадміністрації та міськвиконкомі, Гелена Мурлян зазначала, що «нам, громадянам, у нинішніх умовах залишається розраховувати тільки на себе. Спільними зусиллями ми зможемо вирішувати невідкладні завдання, а головне — завдяки розвитку волонтерського руху впливати на органи влади різних рівнів, підвищувати якість та ефективність їхньої роботи. Це наша спільна біда, а значить — тристороння відповідальність. З одного боку, брати участь у приведенні до ладу приміщень мають громадяни, активісти, волонтери, а з другого — утримувачі приміщень, з третього — влада. Організація ж волонтерів постійно стежитиме за станом бомбосховищ міста».

Голова Миколаївської облдержадміністрації Вадим Меріков підтримав волонтерів і подякував їм

за те, що викривають реальний стан бомбосховищ, допомагають, прибирають, наводять лад у захисних спорудах. До речі, разом із міськими службами та волонтерами голова ОДА і сам оглянув кілька захисних споруд і переконався, що вони не готові до схову людей. Він доручив відповідним обласним та міським службам на першому етапі привести захисні споруди у належний стан та запланувати фінансування робіт на наступний рік.

Про те, що бомбосховища області не придатні для використання, заявила і обласна прокуратура. За результатами перевірок, із 233 захисних споруд Миколаєва 183 не готові до використання за призначенням, 156 — не інвентаризовано, 12 — заявлено на списання. На жоден об'єкт не оформлено правовстановлюючих документів, три сховища передано в оренду приватним структурам. Ці дані внесено у подання Миколаївському міському голові. Окрім того, під час перевірки викрито кримінальні правопорушення. Так, за фактами самовільного знищення обладнання та розгерметизації захисних споруд з подальшим використанням їх як об'єктів громадського харчування відкрито два кримінальні провадження за ст. 356 КК України (самоправство). Триває досудове слідство.

А поки органи влади й правоохоронці заповзятю перевіряють, громадські активісти і небайдужі громадяни надягли рукавички, озброїлися відрами та мітлами і наводять лад в бомбосховищах. Адже розуміють, що потрібно бути наготові завжди — задовго до того, як прозвучить (молитимемося, щоб її не було) тривожна сирена.

Вакансій поменшало

РИНОК ПРАЦІ. Переселенці з гарячих регіонів складають конкуренцію місцевим жителям

Ірина ПОЛЩУК,
«Урядовий кур'єр»

Цей рік для України дуже складний. Ми пережили анексію Криму, ще й досі триває Антитерористична операція на сході країни. Ці зміни не могли не позначитися на ринку праці. Звісно, робочих місць не побило — на відміну від бажаних працювати. Адже переселенці з буремних регіонів складають конкуренцію місцевим жителям на ринку праці. Єдине, що радує, — до масових статистично відчутних скорочень персоналу українські компанії поки що не вдавалися. Натомість дуже популярними стали «рекомендації» керівництва компаній піти працівникам у відпустку за власний рахунок та ще й за сімейними обставинами. Таким

чином компанії економлять кошти.

Через затяжну кризу в країні на ринку праці простежується негативна динаміка приросту кількості вакансій, — зауважує керівник Дослідницького центру hh.ua Уляна Маслова. — Однак у третьому кварталі 2014 року в таких сферах діяльності, як «керівники вищої ланки», «некомерційні організації», «юристи», «робочий персонал» і «будівництво, нерухомість» порівняно з попереднім кварталом кількість пропозицій навіть збільшилася у середньому на 14—16%. Упродовж року більш-менш стабільною за кількістю пропозицій залишається ситуація в Києві, Львові, Харкові й Дніпропетровську.

Щодо динаміки резюме, то в третьому кварталі 2014 року є

певний позитив. Про це свідчать дані Міжнародного кадрового порталу HeadHunter Україна. Нинішнього року кількість оприлюднених на сайті резюме збільшилася на 32%: у третьому кварталі 2013-го на сайті розмістили їх 518 тисяч, а в цей період 2014-го — вже 695 тисяч. У попередньому кварталі цього року пошукачі були більш активними, ніж в аналогічний період торік: вони розмістили на 20% більше нових резюме, ніж у липні-вересні 2013 року. Переважно це робили фахівці медичної та фармацевтичної галузей (на 26% більше, ніж у попередньому кварталі), науки і освіти (на 11%), а також інформаційних технологій (на 8% більше). Найактивнішими були пошукачі із Запорізької, Миколаївської та Харківської областей.

— Можливо, це пов'язано з тим, що туди, так само як і в столицю, приїхало чимало вимушених переселенців, — припускає Уляна Маслова.

Окремо варто розглядати ситуацію на ринку праці в зоні проведення АТО і прикордонних областей. За даними ООН, в серпні кількість переселенців різко зросла. Основне навантаження припадає на Київ і прилеглі до Донецької та Луганської областей регіони. У цих областях — закономірне зменшення кількості вакансій (у середньому на 30—40% за квартал). Наприклад, нині із традиційних 1,5—2 тисячі вакансій на місяць для офісних працівників у Донецькій області лишилося 200—300 пропозицій. Переважають в даному переліку такі види самозайнятості, як теле-

маркетинг, валютний трейдинг (Forex) тощо, причому з відрядною оплатою праці.

Оскільки кількість вакансій не збільшується (на відміну від нових резюме), на ринку праці зростає конкуренція. Якщо в першому і другому кварталі поточного року було чотири пошукачі на одну вакансію, то в третьому ця кількість зросла до п'яти.

— Тенденція зростання конкуренції спостерігатиметься і в подальшому, — прогнозує Уляна Маслова. — Принаймні щомісяця у третьому кварталі цей показник збільшувався й у вересні досяг позначки 5 претендентів на одну посаду. Зазначимо, що минулого року рівень конкуренції був у середньому в межах 3,5—4, а в 2012-му — на рівні 2,5—3.

ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ

У Феміди поламалися терези?

СИТУАЦІЯ. Одним розчерком пера суддя фактично заблокував діяльність найбільшого в Україні машинобудівного підприємства

**Володимир
НИКОНЕНКО**
для «Урядового кур'єра»

Пригадуєте фразу з «Кавказької полонянки», яка стала крилатою? Так, ідеться про «Хай живе наш суд — найгуманніший суд у світі!» А спливла вона в пам'яті після ознайомлення з ухвалою, винесеною нещодавно одним із суддів Верховного суду України. До речі, у справі, яка набула широкого резонансу завдяки ЗМІ. Суть конфлікту на Сумському НВО імені М. Фрунзе досить детально висвітлював і «Урядовий кур'єр» у публікаціях «Коли підштовхування до прізви видають за благо», «Під прицілом — українське машинобудування» та «Що за ширмою спекуляцій навколо НВО імені Фрунзе?»

Однак з огляду на те, що газета, як кажуть, живе один день, ми коротко нагадаємо про події півторарічної давності хоч би тому, що з публічної площини вони перейшли в судову і тривають нині. А їх заручником став 12-тисячний колектив підприємства, інтереси якого ні ініціатор конфлікту, ні окремі представники Феміди чомусь вперто до уваги не беруть.

Дивне вболівання

Якщо проаналізувати події більш ніж півторарічної давності, стає очевидним, що тодішній президент і водночас власник другого за обсягом пакета акцій НВО імені Фрунзе Володимир Лук'яненко готувався до війни з нещодавнім партнером

ми та центральними органами влади з реалізації робіт і послуг, розрахунки з поставальниками сировини, матеріалів, енергії, із заробітної плати тощо. Тому параліч роботи наглядового органу негативно позначився на всій фінансово-господарській діяльності об'єднання зокрема і його колективу загалом.

Звичайно, як зазначав автор статті «Коли підштовхування до прізви видають за благо» («УК» за 21 червня 2013 року), на такий крок «утікачі» з наглядової ради пішли не спонтанно. І це підтвердив сам Володимир Лук'яненко торік у червні під

рів — Вадима Новинського, до якої належу і я», — наголосив тоді Володимир Матвійович.

Нічого дивного нема й у тому, що публічну війну він вирішив розпочати після того, як продав частину своїх акцій власникові «Смарт-Холдингу» Вадимові Новинському. Адже, крім того, що пан Лук'яненко сам двічі був довіреною особою Януковича на президентських виборах, він підсилював свої позиції ще й тим, що його партнером у бізнесі став Вадим Новинський, який користувався особливою прихильністю тодішнього глави держави.

стві та створення йому нових проблем. Приміром, на початок цього року НВО вже сформувало портфель замовлень на 350 мільйонів доларів, проте партнери з інших країн анулювали їх, аргументуючи це складною ситуацією в Україні. А згадуваний «Гідромашсервіс» за сприяння Володимира Лук'яненка та нинішньої політики Кремля витіснив фрунзенців із російського ринку. А вони постачали до 70% обладнання саме в Росію.

Фактично ініціатори створення істотних труднощів у роботі НВО для досягнення

нерні товариства». Це поперше. А по-друге, порушували діяльність органів управління та обмежували права акціонерів.

Всебічно розглянувши позов, суд зазначив, що «виходячи із загальних засад пріоритету законів над підзаконними актами при вирішенні цього спору, суд дійшов висновку, що норми статуту товариства та положення про наглядову раду, якими встановлені обмеження щодо прийняття рішень наглядовою радою... є недійсними, оскільки суперечать Закону України «Про акціонерні товариства» та звужують права позивача, що прямо заборонено ст. 22 Конституції України». Одне слово, суд задовольнив позов і визнав частково недійсним статут і положення про наглядову раду в частині, що суперечить законодавству України. Так роботу наглядової ради, а в підсумку і всього підприємства, було розблоковано.

Але тут у всій красі, сказати б, себе показали «вболівальники» за долю НВО. Дві іноземні компанії, зареєстровані в Панамі та Швейцарії, які раніше не брали участі у справі, як треті особи несподівано звернулися зі скаргами до Харківського апеляційного господарського суду, вимагаючи скасування рішення Господарського суду Сумської області. В Харкові представники Феміди І. Здоровко, О. Плахов та І. Шутенко дослухалися до аргументів «іноземців» і рішення Господарського суду Сумської області скасували. Так роботу наглядової ради ПАТ «Сумське машинобудівне НВО імені Фрунзе» фактично знову заблокували.

Щоб вийти з патової ситуації, акціонери підприємства змушені були знову почати пошук справедливості в її величності Феміді. Цього разу, відповідно до закону, вони звернулися з касаційною скаргою на постанову Харківського апеляційного господарського суду до Вищого господарського суду України. Колегія суддів цієї касаційної інстанції, розглянувши скаргу, дійшла висновку, що Господарський суд Сумської області «повністю встановив обставини справи, надав їй правильну юридичну оцінку, встановив обґрунтованість доводів позивача та прийняв законне і обґрунтоване рішення».

У зв'язку з цим Вищий господарський суд України постановою Харківського апеляційного господарського суду скасував і залишив у силі рішення Господарського суду Сумської області.

Зазначимо, що ця постанову ухвалювала колегія з трьох суддів. На останньому наголошуємо не випадково, оскільки подальший перебіг подій засвідчив, що виконання постанови, ухвалені колегіально, може поставити під сумнів чи призупинити навіть не колегія найви-

щої судової інстанції, а лише один її представник. Причому маючи на це, м'яко кажучи, не зовсім вмотивовані підстави. Як це сталося нещодавно в цьому тривалому судовіському «пінг-понзі».

Чому замість кратки над «і» — знак нескінченності?

15 жовтня цього року, розглянувши заяву іноземної компанії Торберг-Бетайлігунген АГ, суддя Верховного суду України А. Ємець ухвалив відкрити провадження з перегляду згадуваної вище постанови Вищого господарського суду України. Більш ніж дивне у прийнятті такого рішення навіть не те, що заявник володіє однією іменною акцією ПАТ «НВО імені Фрунзе», номінальна вартість якої 10 гривень. Попри те, що статутний капітал підприємства становить 710 мільйонів 850 тисяч гривень.

Найбільше дивне, що третім пунктом своєї ухвали служитель Феміди зупиняє виконання вже згаданого рішення Господарського суду Сумської області, правомірність якого підтвердила колегія Вищого господарського суду України. А другим пунктом своєї ухвали зазначає: «Витребувати з господарського суду Сумської області матеріали справи...»

Що ми маємо після цього, як кажуть, у сухому залишку? Фактично з матеріалів справи пан Ємець ще не знайомий, але своїм приписом про зупинення виконання рішення місцевого суду він уже знову зупинив поточну господарську діяльність містоутворюючого підприємства Сум. А водночас засвідчив, що на слово вірить представникові іноземної компанії, яка володіє однією акцією, більше, ніж вердикту трьох колег з Вищого господарського суду. Тобто десятигривнева акція на терезах Феміди чомусь переважила 710 мільйонів 850 тисяч гривень статутного фонду. Хоч зазвичай схема, яку використали «друзі» НВО імені Фрунзе в описаній ситуації, є однією з найпоширеніших у рейдерській практиці. Невже пан суддя цього не знає?

І на завершення не зайвим буде нагадати служителям Феміди, що часи Януковича, який сам вирішував, кого карати, а кого милувати, сподіватимемося, в минулому. Напевно, пора звикати до нових реалій, у яких немає місця ні неправосудним рішенням, ні тиску на суд. Чи, можливо, окремі представники Феміди все ще не можуть перевести свої стрілки на рейки законності? В такому разі допомогти їм у цьому повинен люстраційний орган. Роботи для нього, думаю, вистачить надовго.

час прес-конференції для місцевих та загальнодержавних ЗМІ. Мовляв, зроблено це було в інтересах трудового колективу, щоб поставити на місце власника найбільшого пакета акцій НВО.

«Аргументація більш ніж сумнівна, якщо врахувати, що й загальні збори акціонерів у квітні не відбулися через відсутність кворуму. Зокрема через неучасть у них одного з найголовніших акціонерів і водночас президента об'єднання Володимира Лук'яненка та представників «Смарт-Холдингу». Це попри те, що саме до компетенції загальних зборів належить прийняття рішення про спрямування коштів із прибутку на модернізацію виробництва, преміювання працівників підприємства тощо. Отже, в цьому разі поставили на місце вже не одну особу, а весь колектив. Чи не правда, дивне вболівання пана Лук'яненка за підприємство?» — резюмував автор згадуваної публікації.

Здавалось би, нічого надзвичайного в цьому немає. Адже відповідним законодавством передбачено, що, маючи просту більшість обраних до його складу осіб, цей орган залишається легітимним.

Та у цьому разі є одне невелике «але»: новий статут, що його тут ухвалили в 2011 році, закріпив норму, за якою наглядова рада правомочна ухвалювати рішення за наявності в її складі не менш як семи осіб. Так випадково чи, можливо, зумисне було закладено міну вповільненої дії, яка й спрацювала у визначений для цього час.

Для підприємства ж «сюрприз» став фактично початком блокування його роботи. Адже до компетенції наглядової ради входять 36 питань поточної діяльності підприємства. Серед них безперервний рух матеріальних цінностей, виникнення і виконання взаємних зобов'язань товариства з контрагентами, бюджетом, трудовим колективом, місцевими

На щастя, задуму свого Володимир Лук'яненко не встиг реалізувати, інакше про НВО імені Фрунзе ми, мабуть, згадували б уже у минулому часі. Підприємство могло стати частиною російського холдингу «Гідромашсервіс», найбільшим акціонером якого є його син, або взагалі зникнути як конкурент російських машинобудівників.

Як повідомляли ЗМІ, російська структура почала тіснити фрунзенців на ринку насосного та компресорного обладнання після того, як одним із найбільших її акціонерів став син Володимира Лук'яненка, теж Володимир. Саме за сприяння Лук'яненка-старшого в слід за його сином до ГМС «попливли» і високорентабельні сумські підприємства, пов'язані з НВО імені Фрунзе. Мабуть, не дарма і генеральний директор «Смарт-Холдингу» Олексій Пертін в одному з інтерв'ю заявляв, що вони планують замінити керівництво підприємства і одержати більшість у його наглядовій раді. Проте довести задумане до логічного завершення завадили Революція гідності та втеча з України головного покровителя Лук'яненка і Новинського — Віктора Януковича.

Однак в арсеналі «вболівальників» за долю сумських машинобудівників залишилися інші важелі розкитуння ситуації на підприєм-

мети не гребували і не гребують ніякими засобами, зокрема тими, які в цивілізованому суспільстві називають рейдерством, шантажем тощо. І хоч на підприємстві вже почалися істотні позитивні зрушення щодо диверсифікації ринків збуту, одну з наболілих проблем ніяк не вдається розв'язати остаточно через своєрідну позицію окремих представників нашого «найгуманнішого у світі суду». Точніше, через те, що деякі служители Феміди, очевидно, вирішили привласнити повноваження Конституційного суду у трактуванні окремих статей законів. І саме на цьому ми зупинимось.

Корінь зла в законі чи в суддях?

Як вже згадувалося на початку публікації, після того, як наглядову раду зумисне залишили представники Володимира Лук'яненка, підприємство опинилося в патовій ситуації. Щоб розблокувати роботу НВО, голова наглядової ради, який є акціонером підприємства, звернувся з позовом до Господарського суду Сумської області. Він просив суд визнати недійсними окремі частини двох пунктів статуту та положення про наглядову раду ПАТ, оскільки вони не відповідають нормам Закону України «Про акціо-

ПРОФЕСІОНАЛ

Господар на своїй землі

ДОСВІД. Публічне акціонерне товариство із Запорізької області впевнено конкурує із західноєвропейськими виробниками сільгосппродукції

Анатолій БАС,
Сергій МАКСИМЕНКО
для «Урядового кур'єра»

Забезпечити всю Запорізьку область високоякісними продуктами з фірмовою маркою свого підприємства давно мріє генеральний директор публічного акціонерного товариства (ПАТ) «Племзавод «Степний» Анатолій Волков. І не просто мріє — він наполегливо робить реальні кроки. Щорічно очолюваний ним колектив розширює виробництво сільгосппродукції, впроваджує нові технології.

Практика переконує

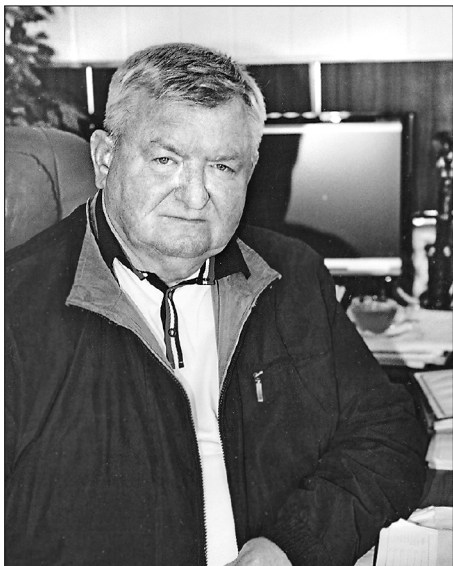
У правлінні фірми, що розташована в селі Заповітне Кам'янсько-Дніпровського району, ми застали Анатолія Анатолійовича за тим, що він готував склад делегації від «Степного» на престижну міжнародну сільськогосподарську виставку-ярмарок.

— Намагаємося не пропустити жодної цікавинки, — пояснив генеральний директор, відірвавши погляд від паперів. — При першій же можливості застосовуємо диво-техніку у своєму господарстві. А практика переконує, що кожна вкладена в передову машину чи технологію гривня обов'язково забезпечить зростання виробництва і підвищення якості в роботі. А значить, матимемо прибуток. Тому грошей на оновлення і розширення не шкодуємо.

Як приклад Анатолій Анатолійович навів будівництво нового доїльного цеху. ПАТ без вагань взяло кредит на три роки. Тільки на закупівлю шведського обладнання витратили п'ять мільйонів гривень, але об'єкт створено за європейськими стандартами і оснащено новітніми приладами і механізмами.

— Уже виросли з масштабів старого доїльного залу, який працював цілодобово, на межі можливостей, — пояснює Анатолій Волков. — У новому ж залі одне доїння триває три години. А продуктивність — 200 корів на годину. Всього тут одночасно може їх перебувати 1200. Надій охолоджуємо, передаємо на свій молокозавод і отримуємо молоко, кефір, ряжанку, сметану, тверді сири. Дуже важливо, що не купуємо молоко інших господарств — використовуємо тільки від наших корів. Це гарантія натуральності, надійності та якості продукту.

Нагадаємо, що одна з основних вимог ЄС до українського сільгоспвиробника — ідентифікація поголів'я молочного стада. Тобто слід «знати» кожну корову, яка дає продукцію, а не просто закуповувати молоко в оптовиків.

Анатолій Волков у постійних клопотах про день завтрашній

У «Степному» роблять усе можливе, щоб отримати вісім тисяч кілограмів молока від корови на рік

Перш ніж зробити черговий крок у розвитку свого підприємства, Анатолій Волков завжди все ретельно аналізує, радиться зі спеціалістами, науковцями. Вислуховує всі думки. Але вже коли вирішив — не відступить, доведе задумане до кінця. Таким земляки знають його змалку.

Шляхом наставника

Народився у райцентрі Кам'янка-Дніпровська. Після школи служив у прикордонних військах Закавказького округу. Навчався в Мелітопольському інституті механізації сільського господарства. З дипломом інженера-механіка повернувся у рідний район, набрався тут досвіду у різних господарствах. Аж поки в 1983-му директор передового радгоспу «Степний» Леонід Караманов не запросив молодого перспективного фахівця до себе головним інженером. Через шість років за рекомендацією свого наставника Анатолій Волков очолює це господарство. А коли у 1995-му радгосп реорганізували в ПАТ, його призначили головою правління цього акціонерного товариства.

І ось уже чверть століття Анатолій Анатолійович керує «Степним». За цей час господарство стало одним із найбільш потужних агрокомплексів не тільки в районі, а й в усій Запорізькій області. Підприємство може впевнено конкурувати з європейськими виробниками. Тут створено повний цикл агропромислового виробництва — від вирощування зернових, виготовлення бичків, корів, свиней до виробництва широкого асортименту м'ясо-молочних виробів.

— У радянські часи радгосп спеціалізувався на відгодівлі великої рогатої худоби — скуповували бичків з усієї області, — згадує Анатолій Анатолійович. — Щороку продавали понад три тисячі тонн високоякісної яловичини. Паралельно утримували 15 тисяч овець

— стригли і продавали до 60 тонн вовни. Ще в 1987 році стали першими в країні, кому надали статус племенного заводу з вирощування і відгодівлі свиней. Доручили тоді освоювати перспективну породу дюрок червоний. Працювали впевнено, прибутково. І раптом — несподіваний зрив...

У Західній Європі наприкінці 1980-х тварини раптом почали масово хворіти коров'ячим сказом. Повсюдно виникали проблеми з кормами. З раціону худоби в агрогосподарствах зникло м'ясо-кісткове борошно, а рибне стало дорогим і неякісним. Одразу «впала» і вітчизняна комбікормова промисловість. Для того, щоб вижити, залишалось мало варіантів: або шукати першосортні, але дорогі жири тваринного виробництва, або пустити худобу під ніж, або розвивати власне виробництво кормів і молока. Чимало господарств тоді порізали стадо на м'ясо і поставили на власному тваринництві крапку. У «Степному» ж навпаки — наполегливо будували сучасні молочні комплекси.

Одна з основних вимог ЄС до українського сільгоспвиробника — ідентифікація поголів'я молочного стада. Тобто слід «знати» кожну корову, яка дає продукцію, а не просто закуповувати молоко в оптовиків.

— Ми вирішили нароцувати поголів'я корів, — розповідає Анатолій Волков. — У 1993 році побудували перший комплекс на 200 тварин. Телиць і нетелей придбали на Волині. Наступного — збудували ще два комплекси та відділення для отелу. Корів спочатку доїли старим методом (у відра) і без охолодження одразу пускали молоко без залишку на відгодівлю тварин. Потім уже взялися за впровадження сучасних технологій.

У господарстві тим часом збільшувалося поголів'я

свиней — їхня кількість перевищила нині три тисячі. Окрім породи дюрок, їм, за рекомендацією галузевого міністерства, доручили ще й завезене в Україну з Англії маточне поголів'я свиней породи велика біла. Для наповнення поросят потреби у молоці зростала.

Чужий досвід для власної вигоди

Активніше взялися створювати дійне стадо. Запросили на роботу досвідчених місцевих тваринників, які на початку важких 1990-х опинилися в районі не затребуваними. Так у «Степному» впевнено взяли курс на максимальне перепрофілювання, на створення повного циклу власного виробництва.

На першому етапі суттєво допомогла компанія «Лакталіс-Україна». Її фахівці навчили степняків організації виробництва молока. Згодом за їхньою порадою ті взяли два охолоджувачі в оренду, а ще один придбали самі. Якість і терміни зберігання молока помітно зросли. Наступним

кроком стало будівництво нового доїльного залу. У 2004 році він коштував один мільйон гривень. Партнери з «Лакталіс-Україна» надали племзаводу кредит з умовою його погашення молоком. У «Степному» щомісяця відправляли його партерам, а ті списували за це по 50 тисяч гривень боргу (влітку більше). Так і розрахувалися. Почали їздити в передові господарства, набиралися досвіду за кордоном. На ярмарках, нарадах, семінарах, виставках тощо. Наприклад, технології утримання тварин на-

вчалися в «Агро-Союзі», що діє у сусідній Дніпропетровській області. Частину найсучасніших механізмів замовили в Австрії, частину — в Швеції. Інвестували в технологію утримання тварин і устаткування чимало грошей. Крім будівництва корпусів, значно змінили систему годування. Придбали сучасну техніку для заготівлі грубих кормів. Зараз планують збудувати переробний цех.

— Тому дуже відповідально готуємося до кожного відрядження на ярмарок, семінар чи виставку, — зауважує керівник ПАТ. — Нам конче необхідне все нове, прогресивне для впровадження у себе вдома. Це вже стало правилом.

Саме завдяки застосуванню новітніх технологій у «Степному» вдалося домогтися стовідсоткового збереження молодняку. У 2010-му тут надоювали по 5400 кг молока на корову, а вже в 2013 році подолали 7-тисячний рубіж. За словами Анатолія Анатолійовича, в поточному році вони мають намір підняти планку за 8 тисяч кілограмів. Причому паралельно зі зростанням стада великої рогатої худоби продовжують збільшувати поголів'я свиней. До речі, нині кількість племінних порід зросла до трьох найменувань: окрім дюроку і великої білої, займаються ще й перспективною ландрас англійської селекції.

— Активно продаємо племінних свиней, ще й на м'ясо щорічно реалізовуємо до 1200 тонн, — перегортає документи на столі генеральний директор. — Самі переробляємо м'ясо бичків, вибраканих корів і свиней. За місяць робимо 20 тонн ковбаси. Для цього відкрили свій цех. До речі, в наших ковбасах немає нічого, крім м'яса, солі й спецій! Продукцію реалізовуємо в Енергодарі, Мелітополі, у районних центрах Запорізької області. А в асортименті ідалень нашої сідки Запорізької атомної електростанції молоко та інші наші продукти харчу-

вання — завжди на першому місці.

Герой нашого часу

Коли в райцентрі занепадав старий молокозавод, колектив «Степного» спочатку взяв його в оренду, а потім повністю викупив. Потужність становить 40 тонн на добу. А це серйозний набір на перспективу — там нині щодоби виробляють до 11 тонн молока і виготовляють з нього 12 видів продукції. Конкуренцію реалізації в сучасних умовах вдається витримувати завдяки високій якості, яка в «Степному» — тільки на першому місці.

— Прагнемо, щоб і кожний клатчик землі, а у нас її 10 тисяч гектарів, приносив більше користі, — Анатолій Волков повів мову про перспективи. — Вирощуємо у себе практично всі культури степової зони: пшеницю, соняшник, люцерну, кукурудзу, ячмінь, сою. На зернові у сівозміні припадає 60 відсотків. Для сталих врожаїв дуже необхідне надійне штучне зрошення. На щастя, нам вдалося зберегти його ще з радянських часів. Тепер реконструюємо. Але потрібно рухатися ще далі — придбали американську дощову машину. Збираємо гроші на наступну. А ще, аби зберегти майбутні врожаї, будемо сучасний елеватор. Завершено його першу чергу. Тобто процес не зупиняється ні на мить.

«Справжній господар», — з повагою говорять про директора племзаводу земляки. «Аграрій від Бога», — відгукуються про нього керівники району та області. В Кам'янсько-Дніпровському районі він для всіх — Герой з великої літери. За справами і вчинками, досягненнями та планами. Герой нашого важкого для країни часу. Багато хто в розмові зазначав, що директор Волков завжди примудряється в будь-якій ситуації вчасно знайти і правильно застосувати головне, не залишаючи поза увагою навіть найменших деталей. Анатолій Волков не тільки цілодобово займається на повну силу виробництвом, а ще й встигає розв'язувати соціально-побутові проблеми селян. Побудував у районі стадіон. Фінансує спорт у селі, опікується місцевою командою з міні-футболу. Не словом, а конкретними справами допомагає виховувати молодь, піклується про сільських ветеранів.

Багато чого встиг зробити за чверть століття свого директорства заслужений працівник сільського господарства України, кавалер ордена «За заслуги» II і III ступенів Анатолій Анатолійович Волков. Але головні досягнення, впевнений він, ще попереду. І на це спрямовані його сили і хист.

ТВОРЧІСТЬ

3 його картин читається епоха

ДАТА. Сьогодні виповнюється 90 років із дня народження народного художника України **Анатолія Шкурка**

Євдокія ТЮТЮННИК,
«Урядовий кур'єр»

Розпашіла молодиця, підхоплена музикою баяна, кинулася в танець. На столі великий пшеничний сніп. Усмішки чоловіків і жінок. Картина «Свято» (1996 рік) наповнена літом, його спекою і сподіваннями на урожай. Тут не тільки грають барви, а й міниться настрій, невловимими нюансами даючи зрозуміти: перепочинок у селян короткий. Адже робота у них така, що тривалих пауз не любить.

Зустріч із братом

Живописні полотна заслуженого художника України Анатолія Шкурка такі мальовничі, що хочеться побувати в зображеному ним світі. Тіністі міські вулиці — Чернігів завжди славився парками і скверами, берег Десни, переправа... Здається, у фарби підмішано сам час, тому так легко і невимусно проявляються на полотні соковиті, наповнені кольором і змістом, мазки.

Над картиною Анатолій Никифорович працює по кілька місяців. Упродовж цього часу виписує харак-

Майстер пензля не підкоряється рокам

терні для стилю художника реалістичні деталі, додає штрихи і відтінки. На відкритті однієї з виставок він розповідав, що малює скільки себе пам'ятає. Пригадує, як дісталася від матері на горіхи йому, чотирирічному, за те, що розписав під вуглиною. Зате який баский кін вийшов!

Майстер обожнює чернігівську природу, її буйноцвіття. І навіть не береться порівнювати з іншими краями. Перервавши навчання у Харківському художньому училищі, доля повела його дорогами війни.

1943 року, шойно визволили від фашистів Чернігів, 19-річний юнак записався на фронт доброволь-

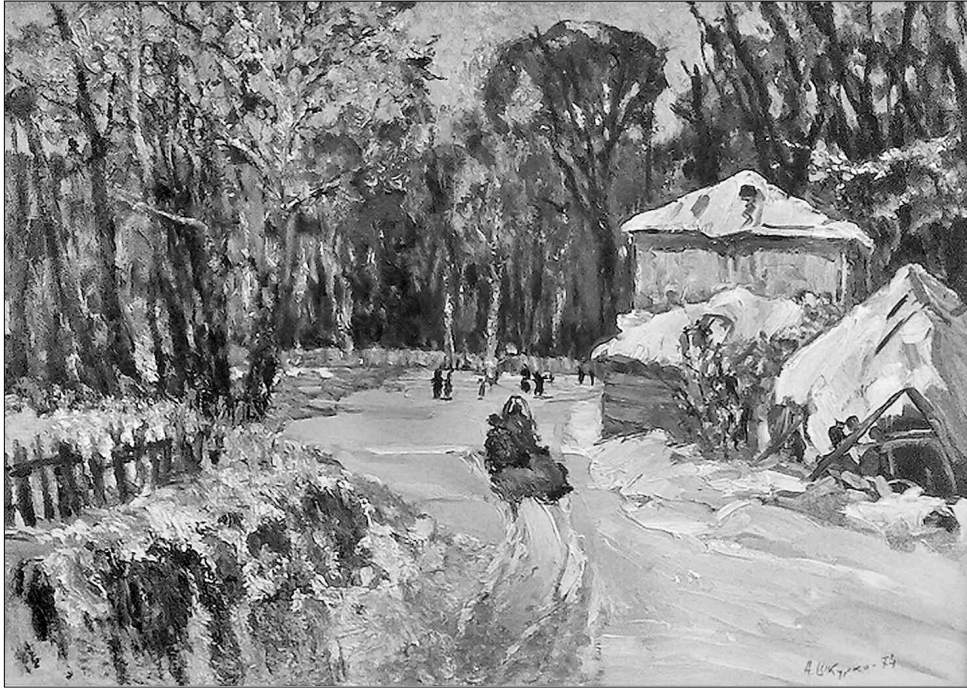

Фото Віктора КОШМАЛА

3 роками живопис ювіляра не втрачає свої магії

цем. Як заряджати рушницю, йому показали вночі, а вранці вже було перше бойове хрещення.

Чи не найбільш вражає спогад того часу — переправа через Дніпро. Обстріл був страшний. Щойно закріпилися на протилежному березі, Анатолій почув вигук: «Шкурка вбили!» Здивуванню не було меж: що означає вбили, ось він —

живий і здоровий! Та поглянувши на чоловіка на плащ-наметі, хлопець упізнав старшого брата. Виявляється, вони воювали у сусідніх ротах, але зустрітися і поговорити так і не довелося.

Найдорожча медаль

Потім був шлях на Брагин, Мозир, Брест. У Біло-

русі Анатолій отримав першу нагороду — медаль «За бойові заслуги»: після важкого кровопролитного взяття однієї висоти командир власноруч причепив нагороду на гімнастерку юнака.

Війська з боями просувалися на Польщу, Німеччину. Інколи втомлені солдати падали без сил, та навіть у такі хвилини Анатолій Шкурко діставав

папір, олівець і фарби. Скільки дружин, матерів і наречених одержали в листах портрети своїх дорогих воїнів, виконані рукою молодого художника, — не злічити.

Просуваючись із боями вулицями Берліна, бійці 111-го стрілецького полку 1-го Білоруського фронту дійшли до рейхстагу. Анатолія товариші підняли на руках, і він вивів великими літерами: «Шкурко з Чернігова».

Після війни Анатолій Никифорович навчався живопису в академії, опановував різні жанри, працював над художнім зображенням історії України, змальовував людей-трудивників, писав пейзажі, в яких особливо відчутна присутність людини.

Анатолій Шкурко писав і портрети сучасників. А до 150-річчя із дня народження Великого Кобзаря створив живописне полотно «Т. Г. Шевченко у Седневі».

Герої картин майстра запрошують відвідати свою епоху, демонструють, якими красивими і працьовитими були предки наших предків. Тиха споглядала розмова з ними дає багато інформації — історичної, естетичної й духовної.

На пленерах заряджаються азартом до роботи

БАРВИ ОСЕНІ. Закарпатські живописці не зраджують традиції спілкуватися з природою

Василь БЕДЗІР,
«Урядовий кур'єр»

Слово «плєнер» (від французького *plein air*, буквально — відкрите повітря) художники стали широко вживати у другій половині позаминулого століття. У ще більш розкутому ХХ столітті принцип, що означає передачу в картині всього багатства змін кольору через дію сонячного світла, навколишньої атмосфери, взяли за основу законодавці закарпатської школи живопису. У дивовижно мальовничих місцях — верхів'ях ріки Теребля, в околицях озера Синевир вони творили не поодиночі, а групами. І нинішні покоління «мисливців за красою» спрямовують сюди погляди.

— За літо я не раз бував у Синевірі та ближніх селах, — каже заслужений художник України Василь Свальявчик. — Але одна річ приїхати самому, і зовсім інша — з колегами. Можна підзарядитися азартом до творчості, який іде від них. Усі знають, заради чого приїхали.

Василь Брензович у кадрі тележурналістки Віри Кобулей не позує, а займається звичним ділом

Тому не спимо довго, не п'ємо паленку, а працюємо на повну силу.

— Пленери в Синевірі влаштовуємо щороку, до того ж нині були і осінній, і весняний, — сказав постійний організатор акцій голова творчого об'єднання художників Міжгірщини «Карпатські кольори»

Василь Шиндра. — Художники приїжджають майже однаковим складом, адже це люди, яким не ліньки змінити звичний ритм життя заради нашої Верховини, і своїх поглядів вони не змінюють. Вчимося один від одного помічати й відтворювати красу гір і річок.

— Тут не потрібно нічого вигадувати, природа — найбільший маг, і ми їй цілком підкоряємося, — сказав голова Закарпатської спілки професійних художників Василь Брензович. — Щоб відчутти цю магію, ми й приїжджаємо на Синевир. І цього разу, і минулого поруч зі мною

малюють сини Анатолій і Василь. Обидва мають за плечима мистецькі вищі, але, я впевнений, що природа здатна навчити законів гармонії й простору краще, ніж це зробили викладачі в академіях.

Серед півтора десятка плєнеристів були й ужгородці Степан Шолтес, Василь Вовчок, міжгірці Іван Вегеш, Василь Сенько, Степан Глеба, Любомир Запотічний, Віктор Сірко.

— Я народився і виріс у пониззі річки Тереблі, а тут — її верхів'я. Значна висота над рівнем моря додала цій річці мальовничості, чим ми, художники, й користуємося. За день малюю щонайменше дватри етюди, — ділиться думками Антон Ковач. — Вдома розвину ідеї й сюжети, закладені в замальовках. Бо тут потрібно схопити настрій, колорит тощо. Це треба робити дуже швидко, адже світлотіні й погода за годину другу змінюються. Якщо не зафіксувати на картині початкового стану природи, співвідношення в ній кольорів, то весь час гна-

тимешся за «видивом», яке тікає. Так і не зможеш його наздогнати.

— Не маю спеціальної освіти художника, але накопичив багаторічний досвід плєнерного живопису, — сказав 72-річний Василь Сенько. — Від відомих майстрів уже запозичив багато чого і продовжую вчитися. Так роблять навіть зіркові художники і цього не приховують. Це один із законів малювання в групі просто неба.

На завершальній святковій вечірці художники подякували Михайлові Сятині, який гостинно запросив їх до свого дому, а Василеві Шиндрі — за вмілу організацію акції. «Всі етюди, створені художниками за час перебування тут, я сфотографував. Цікаво буде порівняти їх із готовими майбутніми картинами. Після всього обидва плєнери 2014-го — весняний і осінній — ляжуть у основу збірки репродукцій, яку плануємо видати. «Синевир очима художників», така його умовна назва», — підсумував Василь Васильович.

ВІСТІ ЗВІДУСІЛЬ

ФОТОФАКТ

ПРОСТО НЕБА. Сучасні діти мають власне бачення всього, що відбувається навколо них. Тож не дивно, що мир, злагоду та щастя юні митці малюють по-своєму. Днями Міжнародний благодійний фонд Хороших справ розмістив на території столичного Парку імені Тараса Шевченка в Києві виставку дитячих робіт

«Мости Дружби». Малюнки закріпили на конструкції мобільної арт-галереї «Instalazzia» — унікальній платформі для демонстрації образотворчого мистецтва. Вона повністю автономна і забезпечується електроенергією завдяки розташованим нагорі сонячним батареям.

Шпага і шабля розпочали сезон

Ганна РОМАШКО
для «Урядового кур'єра»

АВТОРИТЕТИ БИТИ. Чотири золоті й дві срібні нагороди здобули днями українські фехтувальники на міжнародній арені. Зокрема в італійському місті Леньяно, де з 24 по 26 жовтня проходив перший етап Кубка світу з фехтування на шпагах серед жінок нового сезону, українка Анфіса Почкалова додала до своєї колекції медаль найвищого гатунку. У півфіналі та фіналі українка здодала іменитих суперниць: срібну призерку лондонської Олімпіади Брітту Хайдеманн та срібну при-

зерку пекінських Ігор Ану Марію Бранзу, чим забезпечила собі перше в кар'єрі «золото» етапу Кубка світу в дорослій віковій категорії, повідомляє сайт національної Федерації фехтування. Відразу два «срібла» вибороли українці на юніорському етапі Кубка світу з фехтування на шаблях, який відбувся 25—26 жовтня в болгарському місті Пловдив. В індивідуальному турнірі до чвертьфіналу вдалося пройти двом українцям: Костянтинові Воронову і Богданові Платонову. Турнірна таблиця склалася так, що якби обидва українці здобули перемогу в своїх поєдинках, то у

півфіналі вони б зустрілися між собою. Однак доля розпорядилася інакше, і у півфінал вдалося вийти тільки Платонову, а Воронов з рахунком 13:15 поступився Франческо Бонсанти (Італія). Платонов, навпаки, виграв чвертьфінальну сутичку з німцем Доменіком Кочем (15:12), далі переміг кривдника Воронова Бонсанти (15:11), однак у фіналі поступився росіянину Дмитрову Даниленку (3:15).

А українська шаблістка Ірина Щукла стала переможницею етапу Кубка світу з фехтування на шаблях серед юніорів, який відбувся у польському місті Сос-

новець. У фіналі Ірина з перевагою в один удар здобула перемогу над росіячкою Катериною Костіною (15:14). Тим часом Володимир Соколов завоював золоту нагороду чемпіонату світу серед ветеранів з фехтування на шпагах, який проходить цими днями в угорському місті Дебрецені. Так Володимир підтвердив звання найсильнішого шпажиста планети у віковій категорії 50 років і старші, здобути ним на торішньому чемпіонаті світу серед ветеранів у Варні. У фіналі Володимир переміг австрійського спортсмена Луку Картільєрра з рахунком 10:5.

Кобзар поділиться мудрістю з харків'янами

Світлана ГАЛАУР,
«Урядовий кур'єр»

ГОРДИСТЬ НАЦІЇ. Найбільший портрет Тараса Шевченка з'явився у Харкові на фасаді житлового будинку за адресою Садовий проїзд, 30. Він став другим проектом харківських митців, який внесено до Національного реєстру рекордів України. Зобразили Кобзаря художники творчої групи «Kailas-V». На роботу вони витратили понад 500 аерозольних балончиків із фарбою. Як розповіла керівник творчої групи Яна Волк, створення портрета присвячено 200-річчю з дня народження українського поета і художника Тараса Шевченка. У зв'язку з цією датою 2014-й в Україні оголошено Роком Тараса Шевченка.

Його зображено з відомої роботи художника Івана Крамського у зрілому віці. Митці, за словами Яни Волк, обрали саме цей портрет немолодого вже Шевченка, щоб показати усю мудрість Великого Кобзаря.

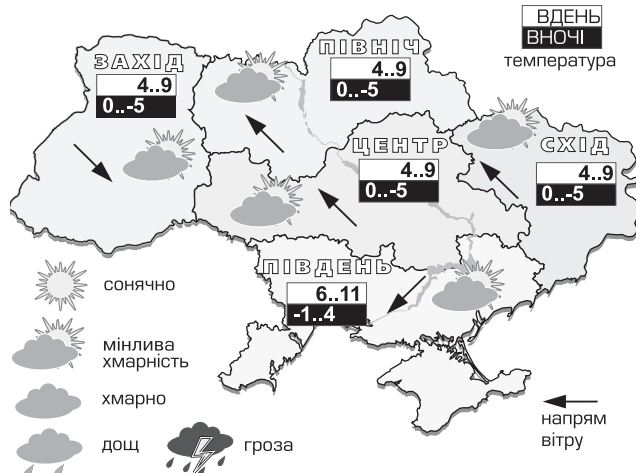
Найбільший в Україні портрет Тараса Шевченка відтворено на стіні шістнадцятиповерхівки у Харкові

Фото автора

Малювали портрет на стіні шістнадцятиповерхівки троє художників протягом трьох тижнів. Тепла бездождова погода сприяла роботі, тож з'явилася гігантське «полотно», з Кобзарем на всю стіну, який дивиться на сквер, де зазвичай відпочивають харків'яни. Після замірів, зроблених за допомогою лазерної рулетки, зафіксували новий рекорд України — найбільший портрет на стіні житлового будинку площею 570 квадратних метрів.

Сертифікат про рекорд представників міської влади Романові Веприцькому вручила керівник Національного реєстру рекордів Лана Ветрова. Вона зазначила: «Харків активно розвиває цю номінацію. Досі в місті був чинним рекорд країни — портрет Юрія Гагаріна площею 451 квадратний метр. Тепер у Харкові встановлено новий рекорд». Самі ж митці переконані, що їхній портрет Тараса Шевченка — найбільший не лише в Україні, а й у світі.

ПОГОДА НА ЗАВТРА

ТЕМПЕРАТУРА ПО ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ НА 30 ЖОВТНЯ

Область	Ніч	День	Область	Ніч	День
Київська	0 -5	+4 +9	Черкаська	0 -5	+4 +9
Житомирська	0 -5	+4 +9	Кіровоградська	0 -5	+5 +10
Чернігівська	0 -5	+4 +9	Полтавська	0 -5	+4 +9
Сумська	0 -5	+4 +9	Дніпропетровська	0 -5	+6 +11
Закарпатська	-2 +3	+7 +12	Одеська	-1 +4	+5 +10
Рівненська	0 -5	+4 +9	Миколаївська	-1 +4	+5 +10
Львівська	0 -5	+6 +11	Херсонська	+1 +6	+7 +12
Івано-Франківська	0 -5	+6 +11	Запорізька	0 -5	+6 +11
Волинська	0 -5	+6 +11	Харківська	0 -5	+4 +9
Хмельницька	0 -5	+4 +9	Донецька	+2 -3	+6 +11
Чернівецька	0 -5	+4 +9	Луганська	0 -5	+5 +10
Тернопільська	0 -5	+4 +9	Крим	+2 +7	+9 +14
Вінницька	0 -5	+4 +9	Київ	-1 -3	+7 +9

Укргідрометцентр

Студенти відновлюють дебати

Олег ЧЕБАН,
«Урядовий кур'єр»

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ГРА. На Вінниччині відновили проведення обласного студентського дебатового турніру. Зробили це управління у справах сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації за ініціати́ви з обласним осередком ВГО «Федерація дебатів України», громадською організацією «Ідея», зважаючи на значний потенціал гри щодо розвитку у гравців лінгвістичних, інтелектуальних, соціальних навичок та умінь.

Уперше вінничани провели обласний студентський дебатний турнір у 2011 році, і він мав добрі відгуки. Другий — відбудеться в листопаді цього року. Підготовча робота вже почалася. Його організатори, за участю тренерів Федерації дебатів України, провели ввідний тренінг з методики гри, під час якого ознайомили із її правилами, основними принципами та вимогами студентів 14 вищих навчальних закладів I-II та III-IV рівнів акредитації.

До організаторської роботи активно долучився студентський парламент Вінниччини. «Дебати — невідривна від життя інтелектуальна гра, яка вчить бачити проблеми, з'ясовувати їх причини та шукати шляхи вирішення. Участь молоді у таких турнірах сприяє розвитку риторики, інтелектуального мислення, вміння вести дискусію, вчить шукати аргументи, переконувати та доводити свою думку. Дебати — не лише гра, це акумулювання молодіжної громадської думки», — зауважила заступник начальника управління у справах сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації Наталя Заболотна. Наразі студентів вищих навчальних закладів чекають відбірні тури, переможці яких представлятимуть свої заклади на обласному турнірі.

УКРКРИМЗАХИСТ
ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ
ІНВЕСТИТОРІВ КРИМУ

Київ: +38 (067) 565-66-79
Дніпропетровськ: +38 (067) 446-66-10
Кривий Ріг: +38 (097) 750-86-55
Сайт: www.ukz.dp.ua

Реєстраційний номер 1422287 від 05.08.2014